XI. évfolyam, 18. szám.
1955. május 5.

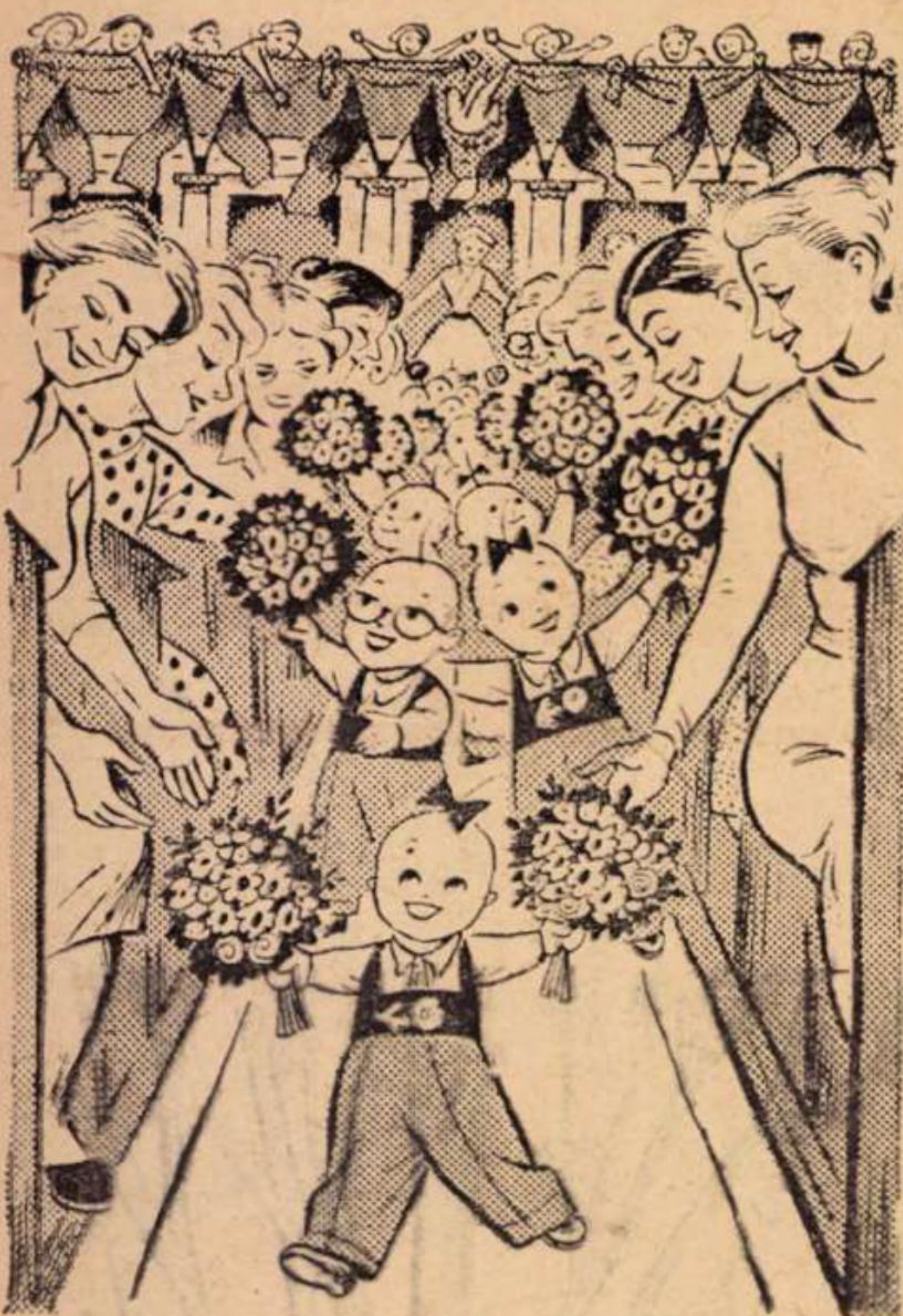
Ára 70 fillér

Ludas Matyi

AZ ELŐRELÁTÓ RÖFIKE

– Pszt! Ellenőrzöm, hogy négyzetesen veti-e a kukoricát?

A legifjabbak az anyák országos konferenciáján

A legifjabb gavallérok
Csodás csokrocskákat vettek,
Es a konferenciára
Küldöttséget menesztettek.

Formás kis beszédet mondtak
S mert száz szónak egy a vége,
Felmásztak a kis ünneplők
Az ünnepeltek ölébe.

A vándormadár

Aminek nem szabadna lennie

avagy így kissé körülményes a munka.,;

Mielőtt belekezdenék a történetbe, tartozom egy vallomással. Hosszú a karom. Abnormálisan hosszú. Már gyerekkoromban többeknek feltűnt ez a szokatlan elváltozás, egyik osztálytársam azt állította, hogy természetrajz órán rajtam magyarázhatnák az ember származását. És később is... minden mértékutáni szabóság, ingesség és alsóruhaneműség megesküdött, hogy azért kell húsz centivel több anyag, mert ilyen hosszú karokat még nem láttak, legfeljebb a Brehmben.

És én büszke voltam arra, hogy hosszú a karom. Nietzsche büszke volt az eszére, Stradivari a hegedűjére, én az abnormálisan hosszú karomra.

És akkor tessék, jön a Fehérneműgyár és mindent elront.

Hát erről van szó!

•

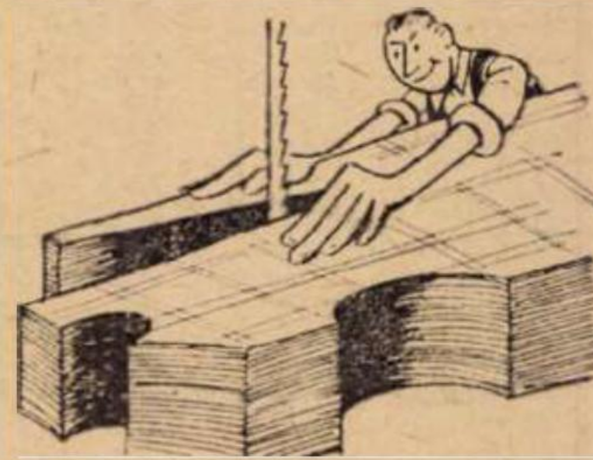
Kimegyünk a Halom utcába, hogy körülnézzünk a Fehérneműgyárban készült ingek között. Nagyon kedvesen fogadnak bennünket, mindenki mosolyog, igazán nem gondolhattam arra, hogy hamarosan szétrombolják egy illúziómat. Biró István fődiszpécser, Türei Sándorné versenyfelelős és Woitiz Pál főtechnikus körülvezetnek a gyárban. Mindent megmutatnak... a puplintól a celluloid gallérmerevítőig és a kétszáz-féle szabásmintáig. Lelki szemeim előtt már kibontakozott a vidám, lelkes beszámoló képe, amit a gyárban folyó derűs életről fogok írni.

Megírom majd, hogy a munka szeretete a portásnál kezdődik, már csak azért is, mert Munka Józsefnek hívják. Különben a zenekar prímhegedűse, aki a színpadon a Bihari nótáját, a kapuban a későnjövők nótáját hegedüli el.

Elhatároztam, hogy lelkes szavakkal fogok megemlékezni arról a mozgalomról, amelyet magamban Asszonyok a férfiakért-mozgalomnak neveztem el. A gyárban ugyanis több mint 800 nő dolgozik, köztük a világ legjobb varrónői, a vecsési asszonyok. És mindegyik azért dolgozik, hogy mi, férfiak minél szebb, minél jobb, tartósabb inget húzzunk daliás testünkre. Megírom majd — gondoltam —, hogy mindenki a májusi munkaversenyről beszél, amelyet május elseje ünneplésére indítottak, de májusban sem hagyják abba. Majd megírom, hogy április végén a 32-es és a 23-as szalag (így hívják itt az ingvarróbrigádokat), között dúlt a harc az első helyért, de mint szemfüles haditudósító észrevettem, hogy a 22-es szalag felfejlődött, mert — amint hallom — a „Frühwirték is rákapcsoltak, odavigyázz!"

Igen, mindezeket megírom majd, gondoltam.

És azt is megírom természetesen, hogy a gyár az egész világra exportál, naponta több, mint 30 ezer méter anyagot dolgoz fel, a legkisebb hulladékot is összegyűjtik és a Gazda-mozgalom keretében felhasználják. Külön fejezetben akartam beszámolni a szabászokról, akik fűrésszel szabnak ki egyszerre 125 inget. Persze, nehogy hurrahangulatúnak bélyegezzenek, szólni akartam a panaszokról is, arról, hogy a gomb és a cérna ellenére ők tartják a minőséget, ha törik, ha szakad. Már úgy értem: a gomb törik és a cérna szakad. Tervbevettem, hogy beszámolok egy új típusú apacsingről, amelyet már februárban átadtak a kereskedelem-

nek, jeléül annak, hogy a Fehérneműgyárban nem titok, hogy jön a nyár és idejében kell a nyári ing.

Egyszóval sok mindenről akartam írni... de nem írok meg semmit. Elkövettem ugyanis egy könnyelműséget. Elmondtam, hogy képtelen vagyok kész inget venni, mert a karom hosszú. Abnormálisan hosszú, mondtam dicsekedve és büszkén néztem a szemükbe.

És akkor összenézett a fődiszpécser, főversenyfelelős és a főtechnikus és kihozattak a főraktárból egy inget. Nem főinget, egyszerű, 39-es nyakbőségű inget, típusinget, amit mindenki vehet a boltokban, akinek típuskarja van. Mondták: próbáljam fel. Felpróbáltam.

Jó volt az ujjahossza. Tökéletesen jó. Mintha rám szabták volna. Képzeljék el helyzetemet. Egy világ omlott össze bennem. Típuskarom van, tucatkar, egyetlen büszkeségem porrá omlott, nem mondhatom többé, hogy nekem abnormálisan hosszú a karom.

Bocsássák meg nekem ezt az emberi gyengeséget... de nem tudok írni a gyárlátogatásról. Az ember nem szívesen emlékezik vissza arra a helyre, ahol egy illúzióval szegényebb lett.

•

Viszont, mint rendes, normáliskarú ember, ezentúl csináltatott ing helyett készinget veszek, ami jóval olcsóbb. Tehát szegényebb lettem ugyan egy illúzióval, de gazdagabb egy jövedelmező tapasztalattal. Tehát mégis megírom a Fehérneműgyárban tett látogatásunkat.

Mert az ember mindig szívesen emlékszik vissza arra a helyre, ahol jó néhány forinttal gazdagabb lett.

va.

Mint humorista író, a lélek művezetője, szakadatlanul élesen figyelem az életet. Ne csodálkozzanak hát, ha most egy olyan történetet mesélek el, amelyet a való életből merítettem. Épp ezért, ha a történet talán nem lesz elég eleven és fordulatos, szíveskedjenek közvetlenül az Életet felelősségre vonni. Található minden délután 5 és 6 között, a Hungária kávéházban.

•

Gádor Béla: FRISSEN HANTOLT SÍR

Egy este, amikor lefekvés előtt kiraktam a zsebeimet, a Mátra-cigarettás dobozomon a következő titokzatos feliratot pillantottam meg saját kezem írásával:

FRISSEN HANTOLT SÍR

Leültem az ágy szélére és gondolkozni kezdtem. A cigarettás dobozra szoktam felírni emlékeztetőül legfontosabb teendőimet, tehát nem vitás, hogy itt valami fontos teendőről van szó. Ha pl. a feleségem reggel valaminek a bevásárlásával megbíz, azt is ide szoktam írni. Viszont nem valószínű, hogy frissen hantolt sírt kellene vásárolnom, különben is akkor a feleségem már délután felelősségre vont volna, hogy hol van a sír, Mi az ördög lehet ez? Hátha valami remek téma, amelyet felírtam magamnak, hogy el ne felejtsem... Sajnos, nem valószínű. Miféle humoreszk lehet az, amely egy frissen hantolt sírról szól? Bár az utóbbi időben nem egy humoreszkemnek határozottan temetői hangulata volt...;

Frissen hantolt sír... Meg kell fejtenem a rejtélyt, mert beledöglök és aludni sem fogok tudni egész éjjel.

Marhaság! Miért töröm itt össze a fejemet! Majd holnap eszembejut, és ha nem, az sem baj. Lefekszem és egy könyvet veszek a kezembe. Fülemben ütemesen ismétlődik a mondat: Frissen hantolt sír... A fene egye meg! Gondolkodjunk módszeresen: hol voltam ma egész nap? Reggel kilenckor elmentem.;. Uristen! Hol voltam reggel? Várjunk csak. Felszálltam egy 12-es autóbuszra...; igen.;. a Könyvkiadónál voltam és;.. hirtelen ragyogó világosság gyúl az agyamban. Ott tárgyaltam a lektorral egy kiadandó humoreszkgyüjtemény ügyében;:; és;.; Mindent tudok!

Lázasan kutatni kezdek az asztalon, s csakhamar megtalálom a jegyzeteket, amelyet a kiadónál készítettem. Humoreszk címek vannak rajta, amikről beszéltünk... Hála istennek, nem vagyok hülye. Most már határozottan emlékszem, hogy ezt a címet a lektor diktálta nekem..: De miért írtam a skatulyára? Nyilván fontosabb volt, mint a többi... Ajjaj, rossz az egész, hiszen ilyen című dolgot sohasem írtam.;. Nem baj, a lektor tudni fogja, egészséges, pirospozsgás fiatalember, csak úgy dől belőle az életerő. Különben is a lektorok egészen más emberek, olvassák azt a sok rossz kéziratot és attól megedződik az agykérgük.

Még nincs éjfél, felhívom a lektort telefonon. Álmos hang jelentkezik, rögtön nekiszegezem a kérdést:

— Mi jut erről eszedbe: Frissen hantolt sír?

— Minek kellene eszembe jutnia?

Elmondom a dolgot, utána néma csend ásít a drót másik végén, Végre megszólal:

— Borzalmas! Végem van.:; Egész éjjel nem fogok aludni, hogy lehetsz ilyen kegyetlen. Egy szóra sem emlékszem.:; Frissen hantolt sír..;? Na, te jól beadtál nekem..;

Visszafekszem és eloltom a villanyt. Persze, le sem hunyom a szememet. Éjjel háromkor megszólal a telefonom. A lektor. Csak ennyit kérdez:

— Semmi?

— Semmi..;

Reggel zúgó fejjel, mint egy ámokfutó rohanok a kiadóhoz. A lektor felugrik, amikor meglát. Karikás szemekkel, eszelős tekintettel meredünk egymásra. A lektor tétova mozdulattal megdörgöli a homlokát:

— Itt már mindenkit végigkérdeztem, nem tudnak-e a frissen hantolt sírról.;. Azt hiszik, bolond vagyok;.; Lehet, hogy igazuk van..:

Betámolygok a szerkesztőségbe s megkezdem én is a körkérdezősködést. Különös pillantásokat vetnek rám, de már azzal sem törődöm. Aztán rávetem magam a telefonra, felhívok boldogtalant. Frissen hantolt sírról senki sem tud semmit. Végül az orvosomat hívom, mond valamit latinul, de nem értem..; Akkor belép a szobámba Szalai, az élelmes Szalai, akivel összeköttetésben állok, zsilettpengét szokott nekem szállítani. Azt mondja:

— Na megkérdezted Lujzikát, olvasta-e a „Frissen hantolt sirt?".

Felugrok, mintha száz élet költözött volna belém. Mindent tudok! Az agyam úgy működik, mint egy csodálatos gépezet; Lujzika a rokonom, aki három macskával lakik a Nefelejts utcában és detektívregényeket olvas. Szalai szállítja neki a könyveket. Mégis csak szép az élet! Megcsókolom az élelmes, de csúnya Szalait és azonnal hívom a lektort. Hallom, amint felújjong és hangosan szertekiabálja:

— Megvan! Megvan, a frissen hantolt sír..; Köszönöm, drága barátom..;

Hangjában csak úgy zeng az életöröm. Nem csoda, hiszen az ő agya úgyszólván teljesen rehabilitálva van,

Éjszakázom

Olyan egészséges természetem van, hogy este tíz óra után rendszerint nyugovóra térek s amint pitymallik, talpraszökkenek. Örömmel állapitom meg, hogy fővárosunk közlekedésének irányitói rusztikus életmódommal teljes mértékben egyetértenek, s a lakosságot annak követésére serkentik. Ezügyben két személyes élményemmel hozakodom elő.

1.

A bankettről, amelyre hivatalos voltam, éjjel félegy tájban eltávoztam. Hogy mielőbb otthon legyek, felkerestem a közeli trolimegállót. Itt arról értesültem, hogy az utolsó járat már elment. Elzarándokoltam tehát az ugyancsak közeli villamosmegállóhoz a Lövölde-térre. Mintegy negyedórácskát álldogáltam a friss éjszakai szélben, míg végre a szemhatáron feltünt egy villamos lámpája. A villamos egy ideig közeledett, azután szemmel láthatóan megállt. Öt-hat percig állt, azután újra elindult. Végre megérkezett. Nagy fekete villamos volt, mely itt-ott köveket rakott le. Elveszítvén küzdőkedvemet, elhatároztam, hogy taxiba szállok. Elmeneteltem tehát a közeli taxistandra, ahol azonban taxinak nyomát sem találtam. Végre feltünt egy taxi, s bekanyarodott a szomszédos kis utcába. Utána vetettem magam, mert sejtettem, hogy a közelben meg fog állani. Valóban. A taxi megállt, egy férfi és egy nő szállt ki belőle. A férfi kezet csókolt, a nő csengetett a kapun, a férfi visszaült s tovarobogott. De mit tesz Isten? Ime, egy szabad taxi közeleg. „Szabad" táblája kivilágítva. Üvöltök, mint egy sakál, de elmegy mellettem. Rohanok vissza a standra, hátha odamegy. Nem odamegy. Negyedkettő.

Ördögi cselhez folyamodom. Van egy telefonérmém, utcai fülkéből telefonon fogok taxit rendelni. A taxiközpontnak be fogom mondani annak a háznak a címét, amely előtt a fülke áll. Mit tudhatja azt a központ, hogy lakásról rendelem-e a kocsit, vagy fülkéből? A fülke sötét, de sebaj. Hat kettest sötétben is lehet tárcsázni. Csak vigyázzunk, hogy ujjunkat ki ne vegyük a lyukból. Tárcsázok. Nem veszik fel a kagylót. Újra. Nem veszik fel. Újra. Na végre! Megszólal egy női hang:

— Doktor Kőnig lakása!

Több tantuszom nincs. És változatlanul Zuglóban lakom.

Azt mondhatja erre valaki: ne tessék bankettre menni, aki szórakozni akar este, menjen színházba. Voltam ott is. És este 11 óra 20 perckor megálltam a Nagykörút sarkán a troli-megállónál.

2.

Tehát 11 óra 20 perc. Igazán nem nagyon késői időpont. A megállónál vagy nyolcan állunk. Bagatell. De a troli nem jön. Öt perc múlva már húszan állunk, tíz perc múlva harmincan, negyedóra múlva ötvenen. Mire gondol ilyenkor az ember? Arra, hogy ördög bújjék a közlekedésünkbe. Jó. Reggel és délután ölik egymást az emberek a trolin. Elkerülhetetlen. A város lakossága megnőtt, ha a troli kétpercenkint jön, akkor is tolongani kell. De mi a fenének kell a járatokat *ennyire* megritkítani, ha az est leszáll? Miért ölje egymást a sok utas, ha nem muszáj? Mire jó ez a szintétikus, mű-tolongás? Milyen szép is lenne, ha legalább akkor közlekedhetnénk normálisan, amikor lehet! Bizonyisten lemennék olykor este csak úgy közlekedni: „No, anyukám, vedd a kabátod, lemegyünk egy kicsit közlekedni, most lehet..." Nem lehet. A tolongás úgy látszik kötelező.

Amikor végre megérkezik a jármű, tele van. Ötven ember esik neki. Hő-rukk! A fiatalabbak hátul felkapaszkodnak a lökhárítóra. A nők sikítva követelik jogaikat. Káromkodás, szitok. S mindez teljesen feleslegesen. Csak úgy sportból, megszokásból. A kalauz csenget — mit tehetne egyebet? A troli továbbindul, egy maroknyi csapat lemaradt. Ők a következő mészárlás alapító tagjai.

Ott állok én is. Öt perc múlva háromnegyed. S a troli újra nem jön. Rövidesen újra húszan állunk. Majd úgy ötvenen.

11 óra 40 perc. Olyan késő ez? Nem hiszem. Pekingben ilyenkor például csak délután 6 óra van.

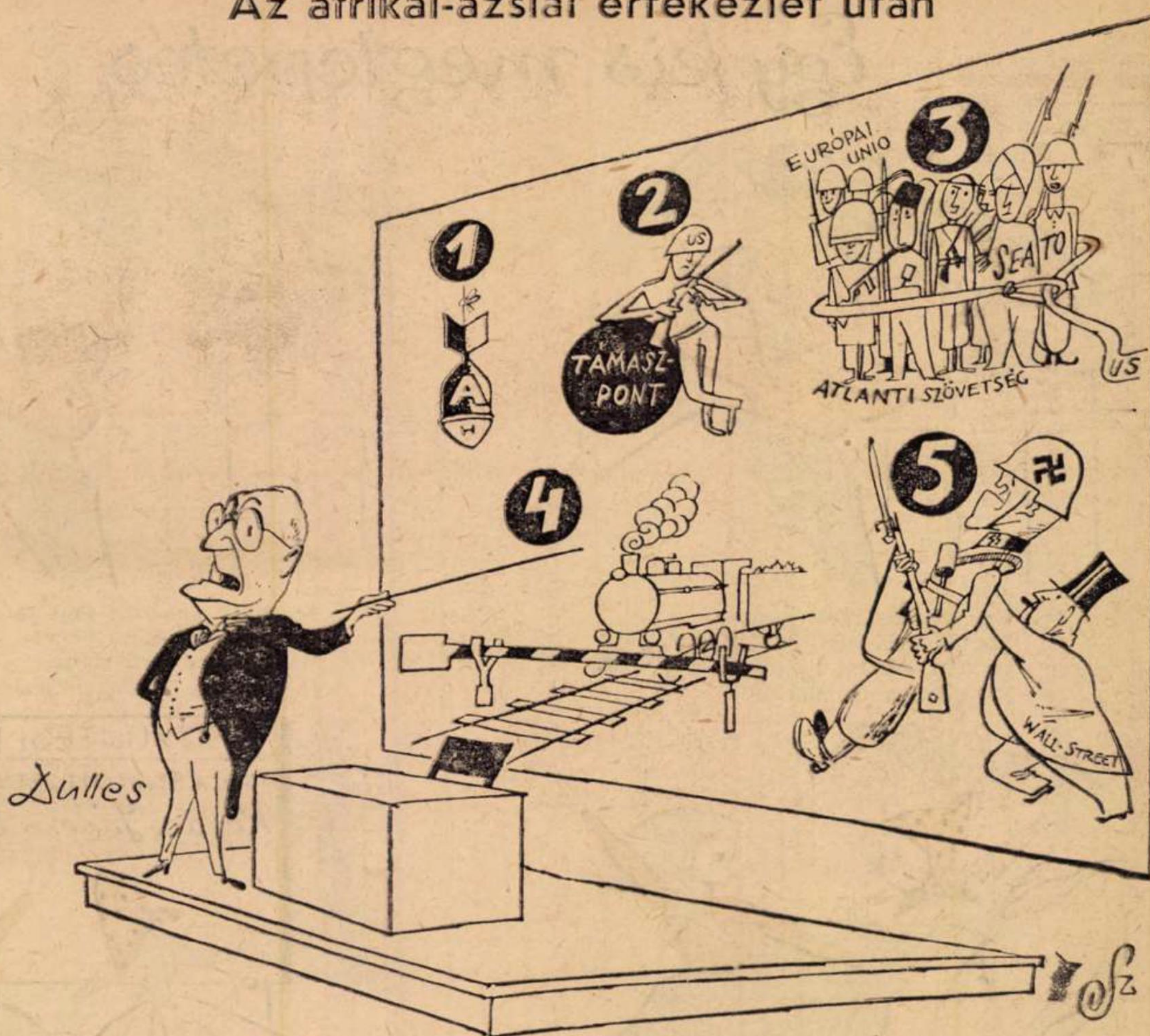
Igaz, hogy a trolira délután hatkor sem lehet felszállani.

Zuglóban lakom. Kellemes, levegős környék.

Egyébként.

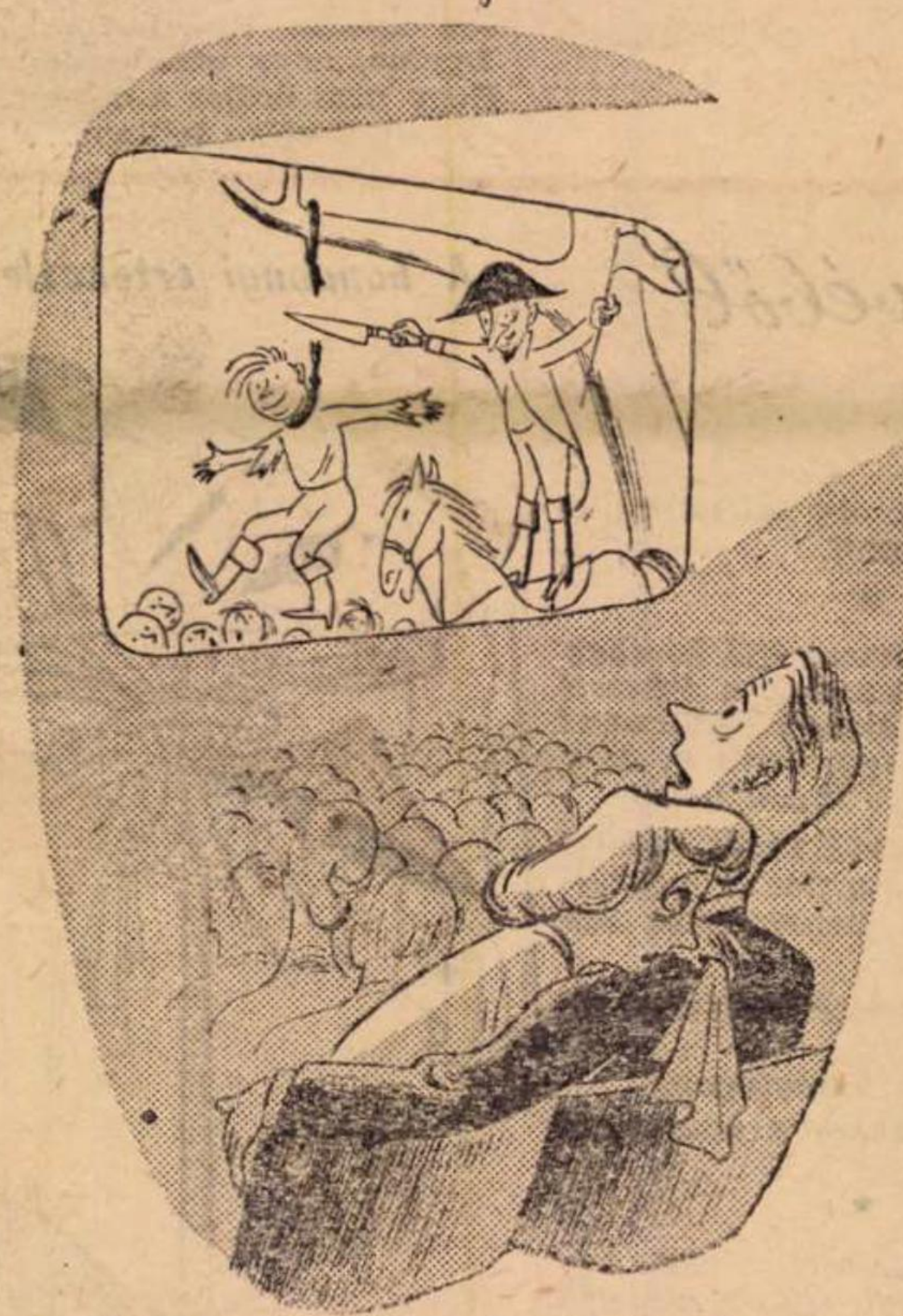
Tabi László

Az afrikai-ázsiai értekezlet után

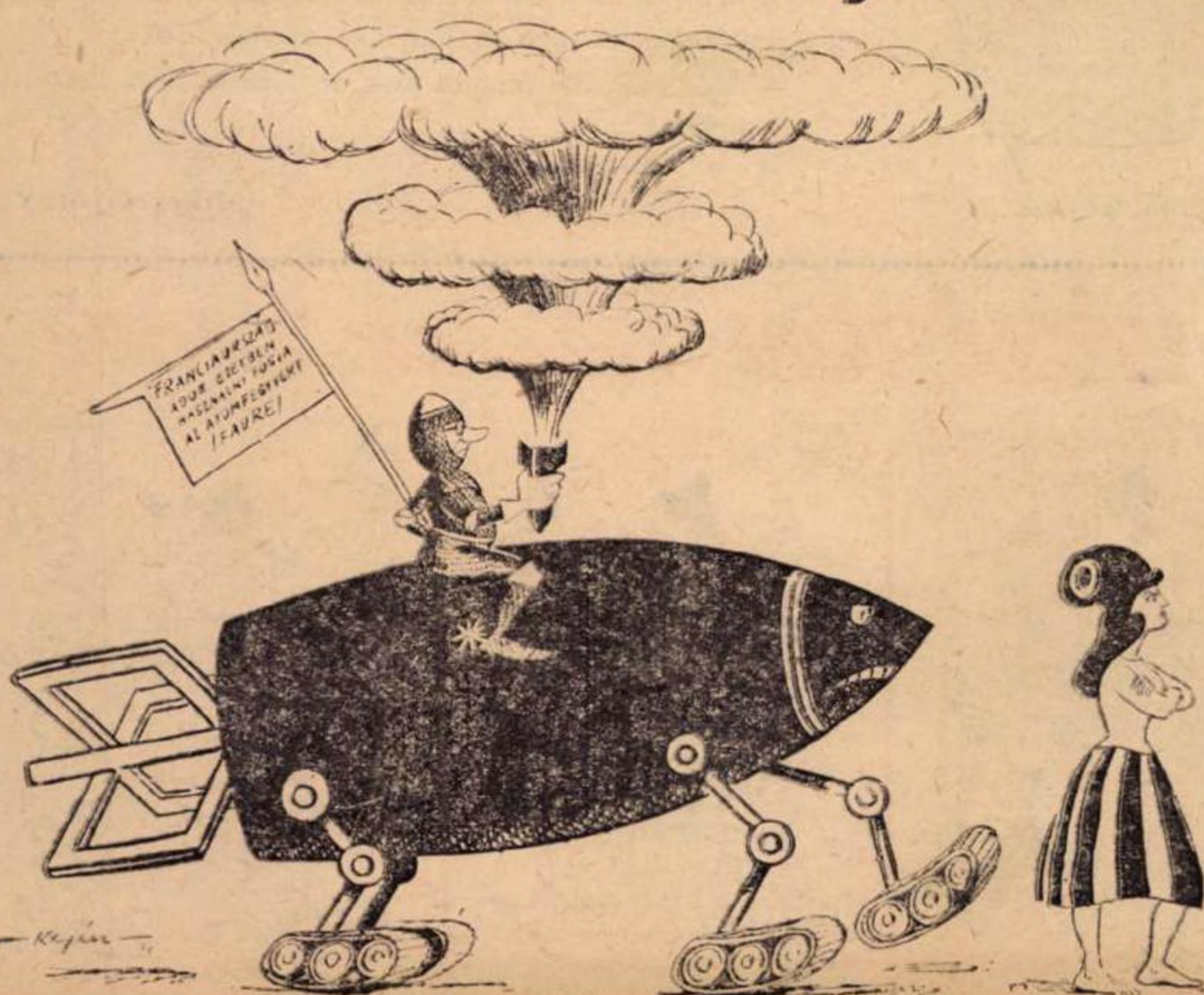
Dulles tanár úr ellentanfolyamon tanítja az „egymás mellett nem élés" öt alapelvét.

Női dolgok XXI.

— Már odanézhetsz... Nem halt meg...
(Vasvári Anna rajza)

A francia atomlovag

— Helyeltem kis virág, tégy vallomást...

A hónap elején:

— Miért nem dobják már ki ezt a selejtet?

A hóvégi hajránál:

— Jaj, de jó, hogy itt vannak ezek a remek fogaskerekek! Épen ezekre van még szükség!

Külföldi szemle

Illetékes hely

A „*New York Herald Tribune*" egyik szerkesztőségi cikkében olvasható az alábbi néhány figyelemreméltó mondat a bandungi értekezletről:

„Egy faji blokk körvonalai bontakoznak ki Bandungban, ázsiai és afrikai szinesek koalíciója, európaiak és amerikaiak ellen. Egy ilyen koalíciónak az alapja egy ködös tévhit (mithosz) lehet, olyan romboló, mint Hitleré volt — tévhit, amely az embereket és népeket a bőrszinük szerint ítéli meg és nem a cselekedeteik szerint..."

Teljesen megértjük az amerikai lap elemi erejű felháborodását. Elvégre elsősorban Amerikában tapasztalható, milyen romboló hatású a faji előítélet, s az elvakult négerek milyen kegyetlen elnyomásban, üldöztetésben részesitik azokat a szerencsétleneket, akiknek nincs más bűnük, mint az, hogy fehér a bőrük.

Mese, mese, meskete...

Uj angol filmet mutattak be „*Fölöttünk a hullámok*" címmel. A film kisméretű angol tengeralattjárók kalandjairól szól, a második világháborúban. Az egyik bébi-tengeralattjárónak sikerült elsüllyesztenie a Tirpitz nevű náci zsebcsatahajót, a tengeralattjáró legénységét azonban a németek később foglyul ejtették. A náci kapitány elismerőleg rázta meg a foglyok kezét, ezekkel a szavakkal:

— *Önök bátor emberek!*

Több kritikus szerint ez a magatartás — enyhén szólva — nem egészen tipikus. A nürnbergi perben másféle bánásmódot kértek számon a náci háborús bűnösöktől.

Gyermekkedvelő betörők

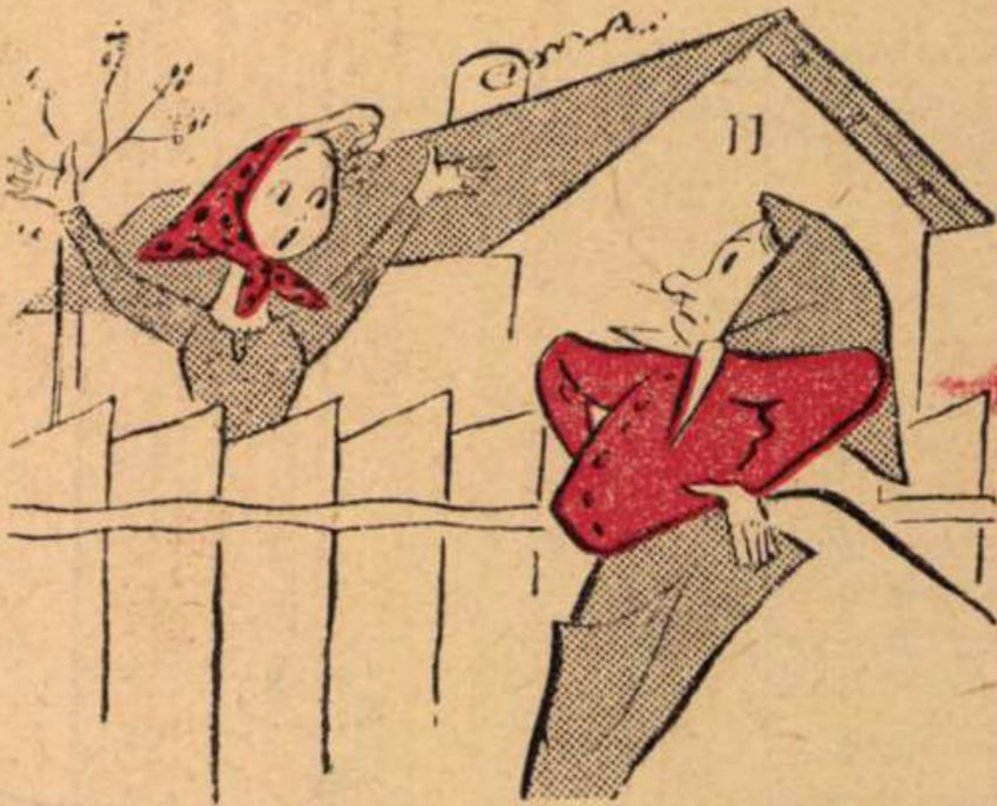

A japán újságok beszámoltak arról, hogy kirabolták egy Sizumasa Szaito nevű vendéglőst. A lakásban senki nem volt otthon, csak a vendéglős másféléves kisfia. A betörők megfürdették, majd lefektették a gyereket. A gyerek nyugodtan aludt, csak az édesapja sírására ébredt fel. A japán hatóságok zavarban vannak, mert a tetteseknek csak egy ismertetőjelük van: szeretik a gyereket.

Egy kis meglepetés

Ugy ámulok, Rozi hugom!
Fogjál meg, mert hanyattesek
Hallom, tegnap a Janival
Kihirdettek benneteket!

Méghogy engem?! Épp Janival?!
Ne tréfáljon, Bora néne!
Ha egyetlen férfi volna,
Nékem még akkor se kéne!

Tudja már az egész falu,
Ne tiltakozz olyan nagyon...
Nem játszok én a szavammal,
Gyere Rozi, megmutatom!

No, odasüss, Rozi hugom!
Ugyina, hogy nem hazudtam?!
Hogy nem örülsz a dolognak?
Én azt is előre tudtam...

A HUMOR könyvéből

Busch Wilhelm nemet humorista és rajzolóművész mondta egyszer egy müncheni művésztársaságban:

— Mindenkinek vannak ostoba gondolatai — azonban az okos elhallgatja azokat...

★

Petőfi Sándornak egyetlen arisztokrata barátja gróf Teleki Sándor volt, akihez verset is írt. 1847-ben levélben kért kölcsön Telekitől 600 forintot azzal, hogy azt évi három részletben megadja. Teleki habozás nélkül elküldte a költőnek a pénzt.

Marosvásárhelyen találkozott a két jó barát 1849-ben. Mindketten honvédtisztek voltak. Teleki Sándor lakásán jöttek össze.

— Én neked adósod vagyok — mondta a költő.

— És aztán?

— Eljöttem, hogy kifizessem az adósságomat.

— Tán ternót csináltál, vagy aranybányát fedeztél fel, hogy annyi pénzed van. Nem szép dolog kérkedni a gazdagsággal.

— Nem. Az öreg úrtól (Bemtől. A szerk.) gratifikációt kaptam.

— Használd fel ezt okosabb dologra druszám, nekem most annyi a pénzem, hogy nem tudok mit csinálni vele.

— Köszönöm — felelte Petőfi — de ajándékot nem fogadok el még tőled sem.

Azzal letette az asztalra a pénzt és eltávozott.

★

Az idősebb Dumas ifjú korában két arannyal a zsebében érkezett Párisba. Csakhamar világhirnevet szerzett, rengeteget keresett, de a pénzzel nem igen tudott bánni.

Fényűző életének végén, halalos ágyához hivatta a fiát és megkérte, nézze meg, mennyi pénz van az asztalfiában.

— Két arany — jelentette az ifjabb Dumas.

Az öreg arca felragyogott:

— Hiszen akkor a pénzemnél vagyok!

★

Hegedüs Gyuláról, a nagy színészről egy meglehetősen gyengén sikerült szindarab pályafutásának második hetében megkérdezte a szerző:

— Hogy megy a szinház, Gyula?

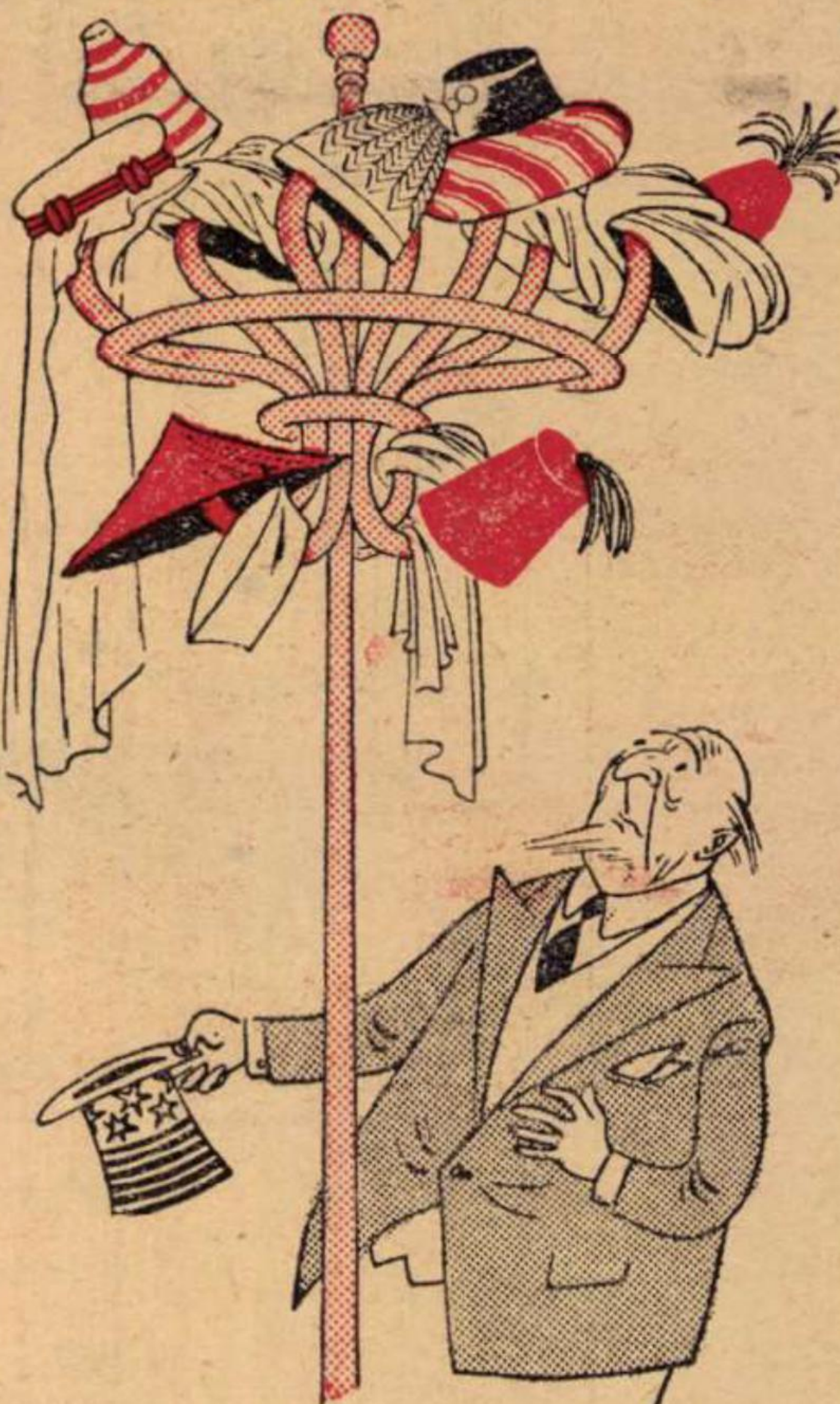
— O, sokkal jobban, mint az első héten!

— Igazán? — lelkendezett az író.

A művész hozzáfűzte:

— A múlt héten félig üres ház előtt játszottuk a darabodat, ezen a héten félig telt ház előtt.

A bandungi értekezlet margójára

— Itt nincs helye a cilinderemnek...

SZERELMESLEVELEK

Bocsánatot kérek, de a minap elgondolkoztam, hogyan lettem humorista és rájöttem: Macának köszönhetem, életem első szerelmének. Lehet, hogyha akkor Ilusnak írok szerelmesleveleket, akkor ma propellerkapitány lennék...

Az úgy történt, hogy kitépett füzetlapokra szerelmeslevelet írtam hozzá, ugráló bolhabetűkkel és sok felkiáltójellel. Macát szellőhöz, felhőhöz, jegenyéhez, lepkéhez, patakhoz, toronyhoz és Kanizsay Dorottyához hasonlítottam. A levelet persze nem bíztam a magyar királyi postára, hanem iskola után, amikor hazakísértem, odaadtam neki. Szó nélkül átvette és zsebrevágta.

Másnap alig vártam, hogy találkozzunk.

— Irtó szép volt! — mondta mosolyogva, aztán hozzátette: — A Gaál Etus azt mondta, hogy valóságos költő vagy...

Elszégyeltem magam, a szemem könnybelábadt.

— Te odaadtad... neki... elolvasni?

Maca mosolyogva válaszolt:

— Én is el szoktam olvasni az ő leveleit...

Szomorúan és megbántottan lépdeltem mellette. Kedvem lett volna azt mondani: én nem játszom tovább, de nem volt erőm hozzá és csak hosszú, szótlan séta után kérdeztem meg tőle kíváncsian, de még mindíg sértődött hangon:

— Mást nem mondott a Gaál Etus?

A következő levél még hosszabb volt, mint az első és, amikor írtam, magam is meghatódtam, nem értettem, hogyan jutott eszembe ez a gyönyörű mondat:

„A nap, mint egy piros alma, felbukkant a láthatáron és én Rád gondoltam..."

Maca boldogan mesélte iskola után, hogy a levelet körözték a fizika óra alatt és a Blau Piroska sírt is, mert ő még soha nem kapott ilyen levelet, neki még nincs fiúja.

Megírtam a harmadik levelet is, meg a negyediket és az ötödiket és gyűjtöttem a furcsa, szép szavakat, hogy beledolgozhassam a levelekbe. Ilyeneket szedtem össze: ledér, miazma, piarc, iszalag és államháztartás...

A leveleknek óriási sikerük volt, a lányok lemásolták, sokszorosították és betanulták őket, mint a derdidaszt.

S akkor egy szép napon megtudtam, hogy Maca egy másik fiúval sétál, aki csapatkapitány és a kezén is tud járni akármeddig.

Azonnal írtam egy újabb levelet, könyörögtem és fenyegetőztem. Most már feketének mondtam az eget, a szél jajongott és a mézcukorról azt írtam, hogy keserű.

Maca azonban nem jött el a randevúra.

A levélírásról azonban nem mondtam le, hiába láttam őket együtt fagylaltozni, csókolózni a kapu előtt, nem hittem el, hogy mindennek vége és a leveleknek semmi hatásuk sincs már...

Nemsokára azonban egy jóbarátom figyelmeztetett:

— Balek, még mindíg odavagy a Macáért?

Lehajtottam a fejem.

— Ne őrülj meg! — mondta a baratom. — Kiröhögnek!

— Engem? — hebegtem rémülten.

— Hát a leveleid miatt... A Gaál Etus azt mondta, hogy nem olvassa el őket, mert akkor nevetnie kell és a nevetés hízlal...

— Ezt ő mondta? — hitetlenkedtem.

— Ő hát... A legutolsó levelednél a Blau Piroska nevetőgörcsöt kapott és le kellett vinni az orvosiba...

Elsápadtam és, ha nem tudtam volna, hogy törvény van rá: férfi nem sírhat, akkor elbőgtem volna magam, így azonban csak álltam dermedten és hápogva.

Amikor a barátom menni akart, izgatottan elkaptam a kabátujját és pirulva, dadogva megkérdeztem:

— Még csak azt mondd meg, melyik résznél nevettek a legjobban?

Igy lettem humorista...

Mikes György

Ludas Matyi a HELYIIPARI VÁSÁRON megtekintette

a moszkvai pavilont...

a pekingi pavilont...

a berlini pavilont...

a varsói pavilont...

a szófiai pavilont...

aztán elment körülnézni, mit lehet még kapni a vásár magyar részén.

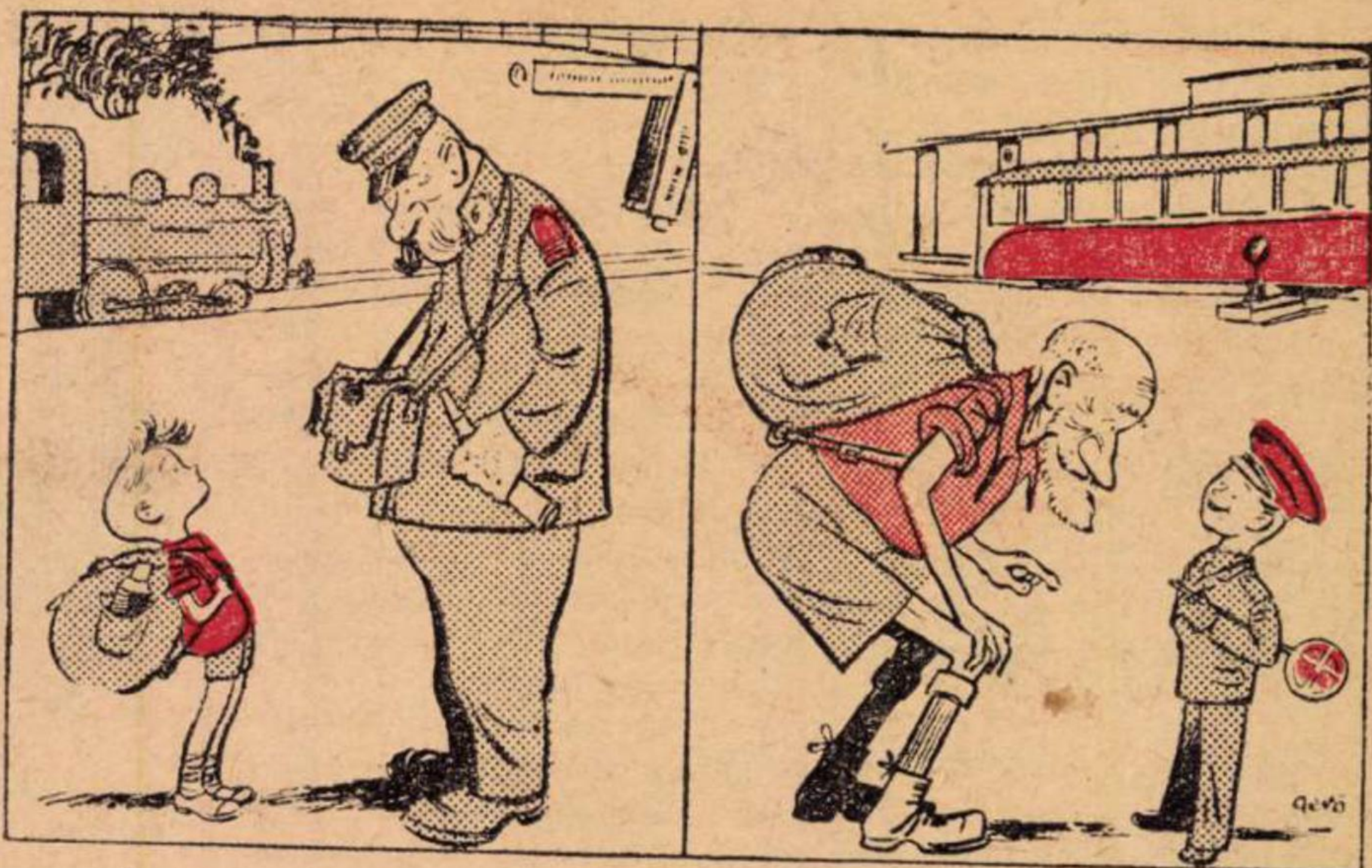
Egy kis kirándulás...

Szakmai konferencia

— Nem tudja kié a motor?
— Az enyém, csak nem férek hozzá...

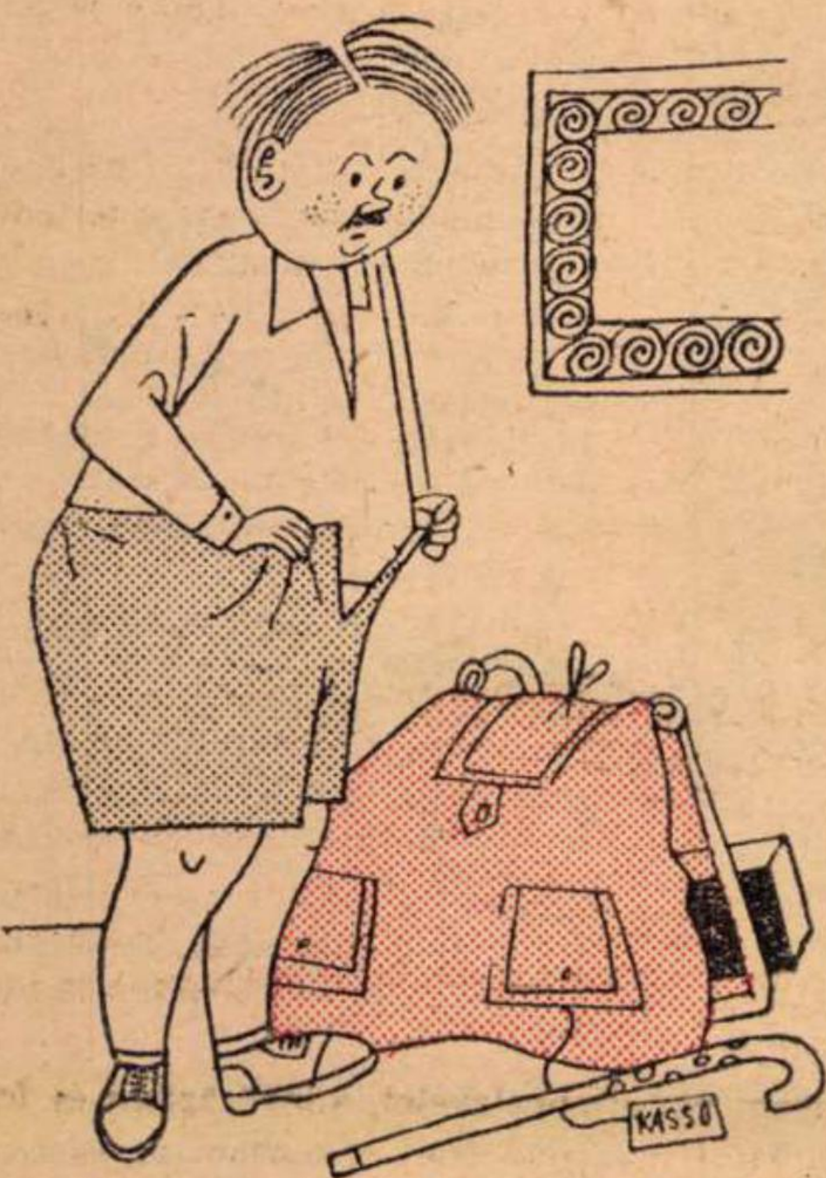
Vasutasok

— Bácsi kérem, mikor indul a vonat Érdre?

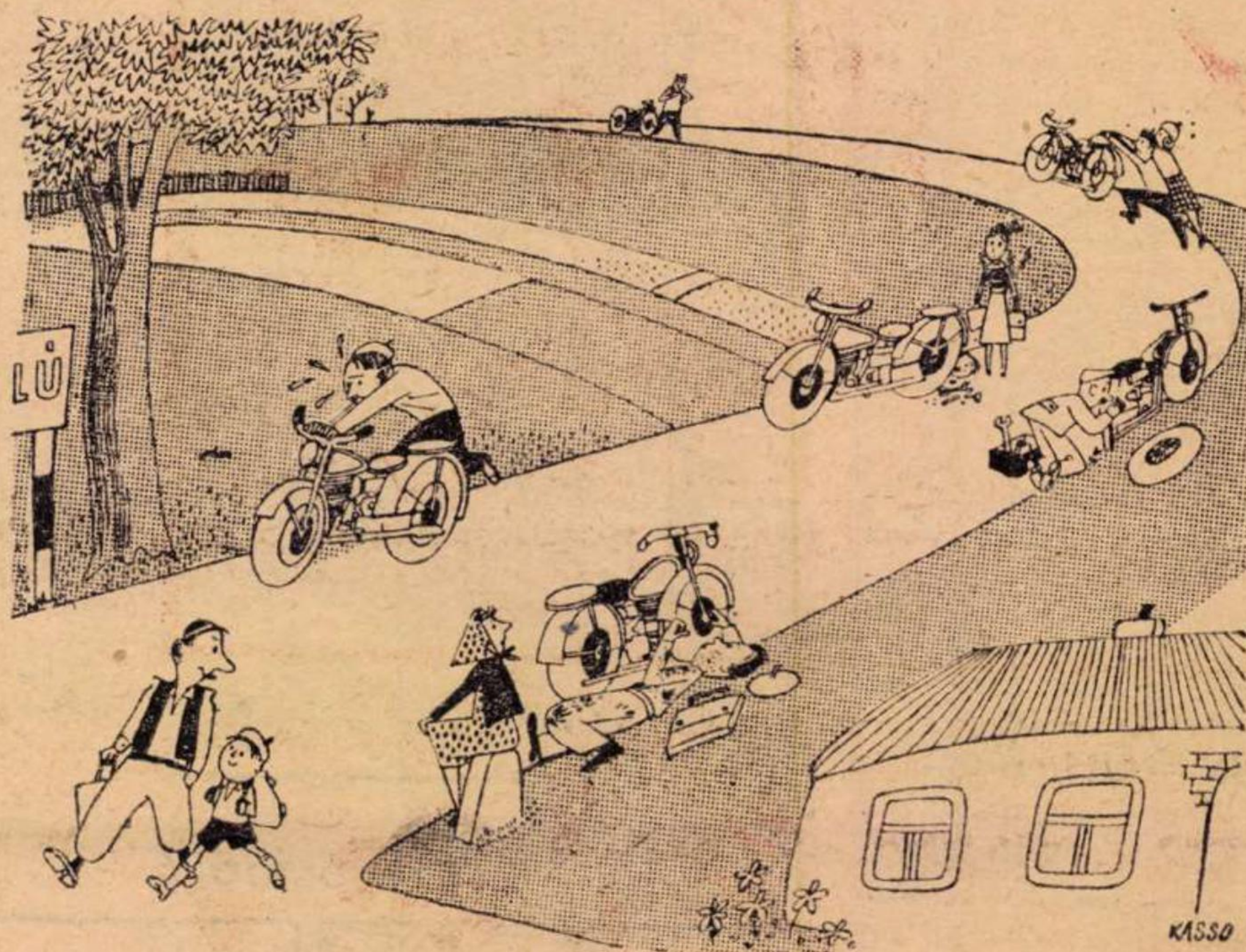
— Kispajtás, mikor indul a vonat Ságvári-ligetre?

Tavaszi short-próba

— Na tessék! Már megint szűk lett!

Országúton

— Jó gyorsan megyünk, apukám! Már a hatodik motorost hagytuk el!

Irigység

— Könnyű neked Lajos, mennyivel többet látsz, mert magasabb vagy...

Nagy öröm

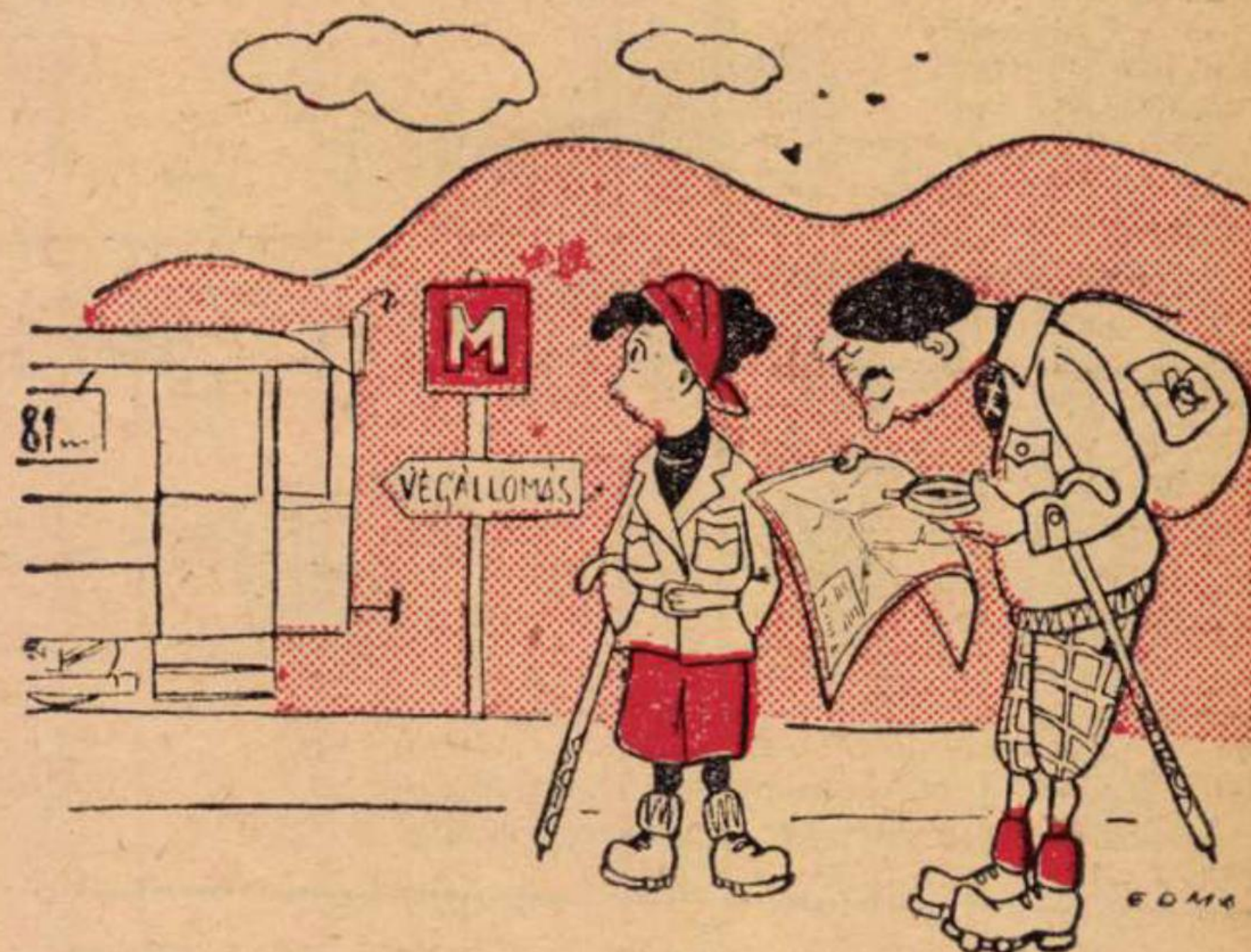

— Végre egyszer nem hiába vettem fel a viharkabátomat!

Pedáns túrista

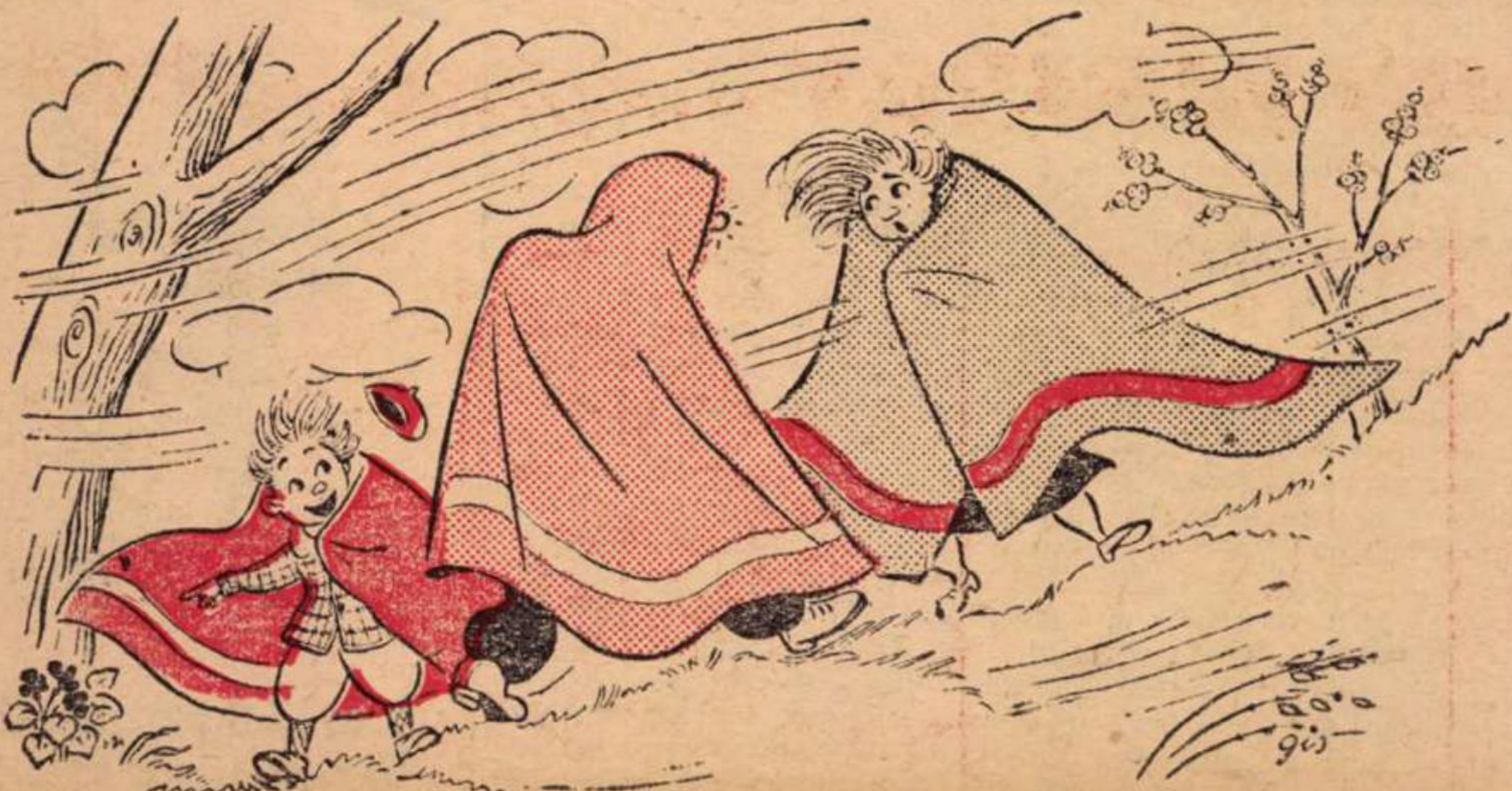

Tájolás

— Várj fiam, előbb megnézem, hol vagyunk...

Szeles tavaszi túra

— Anyu, nézd, ibolya!
— Ejnye Pisti, ne állj meg, még megfázol...

Egy kiránduló

az indulásnál. az érkezésnél.

A SZŐNYI PÁNIK

Nemcsak Szőnyben, hanem még a messze környékén is hetek óta mesélik a nagy eseményt: hogy is volt az, amikor oroszlán támadta meg a falut. Ugy mondják, hogy először egy pályamunkás vette észre. Ijedtében ki is ejtette kezéből a krampácsoló kalapácsot, s nagyot ordított:

— Csákányra, villára, emberek! Oroszlán!

A hír gyorsan beér a faluba. Sokan felkapaszkodtak a fákra, mert hát ki ismeri az efféle fenevadat? Errefelé még sohasem járt ilyen… A fa tetején mégis biztosabb… Meg aztán a kilátás is jobb.

Az oroszlán közben behúzódik a nádasba. Bizonyára azért, hogy onnan támadhasson.

— Fel kell gyújtani a nádast! — vélik egyesek. A bátrabbak azonban másként döntenek: élve kell elfogni! Jó pénzt fizetne érte az Állatkert!

Olyan hős azonban egyelőre még nem akad, aki be merne menni a nádasba. A tanácselnök vadászpuskával durrogtat a levegőbe: talán attól megriad.

Végre akad vállalkozó. Szégyen ugyan, hogy nem falubeli, de ki bánja azt most! Az imént szállt le az országúton ácsorgó gépkocsiról. Léptei nemcsak a zsombékos talajtól ingatagok: szesz is van a dologban.

— Majd én kihozom… — mondja határozottan és megindul.

— Ne engedjétek!… Széttépi az oroszlán! Lehet, hogy családja van… — hallatszik innen is, onnan is.

— Az magánügy… — szólal meg valaki. — Azt teszi, amit akar… Saját felelősségére…

A merész szívű vállalkozó pedig csak törtet befelé a nádasba. Cuppog és szörcsög utána a sáros víz.

Kisvártatva ismét megjelenik a hős, farkánál húzza az oroszlánt. A nézőközönség felmorajlik… Micsoda bátorság! Micsoda szív! Csak ezután fordulnak a szemek a hősről az oroszlánra.

— Hisz ez a szomszéd kutyája! — kiáltja valaki.

— A szomszéd kutyája… — és kitör a nevetés. A gyávák lekászálódnak a fákról és együtt kacagnak a bátrakkal.

A kutya pedig riadtan fut hazafelé. Hátra-hátranéz, nem követik-e a dorongos emberek. Nem érti az egészet. De mi értjük. A gazdája a napokban megnyírta és attól olyan lett, mint egy hím oroszlán.

— Szőny. Oroszlánfalva! — kiáltja vidáman a befutó vonat lépcsőjén álló kalauz. Az állomáson ácsorgók közül többen elpirulnak… Az oroszlánvadászok.

— A fene se hitte, hogy ilyen hamar híre fut a dolognak! — mormogják. — Meg aztán ki is tudhatta volna előre, hogy kutya…

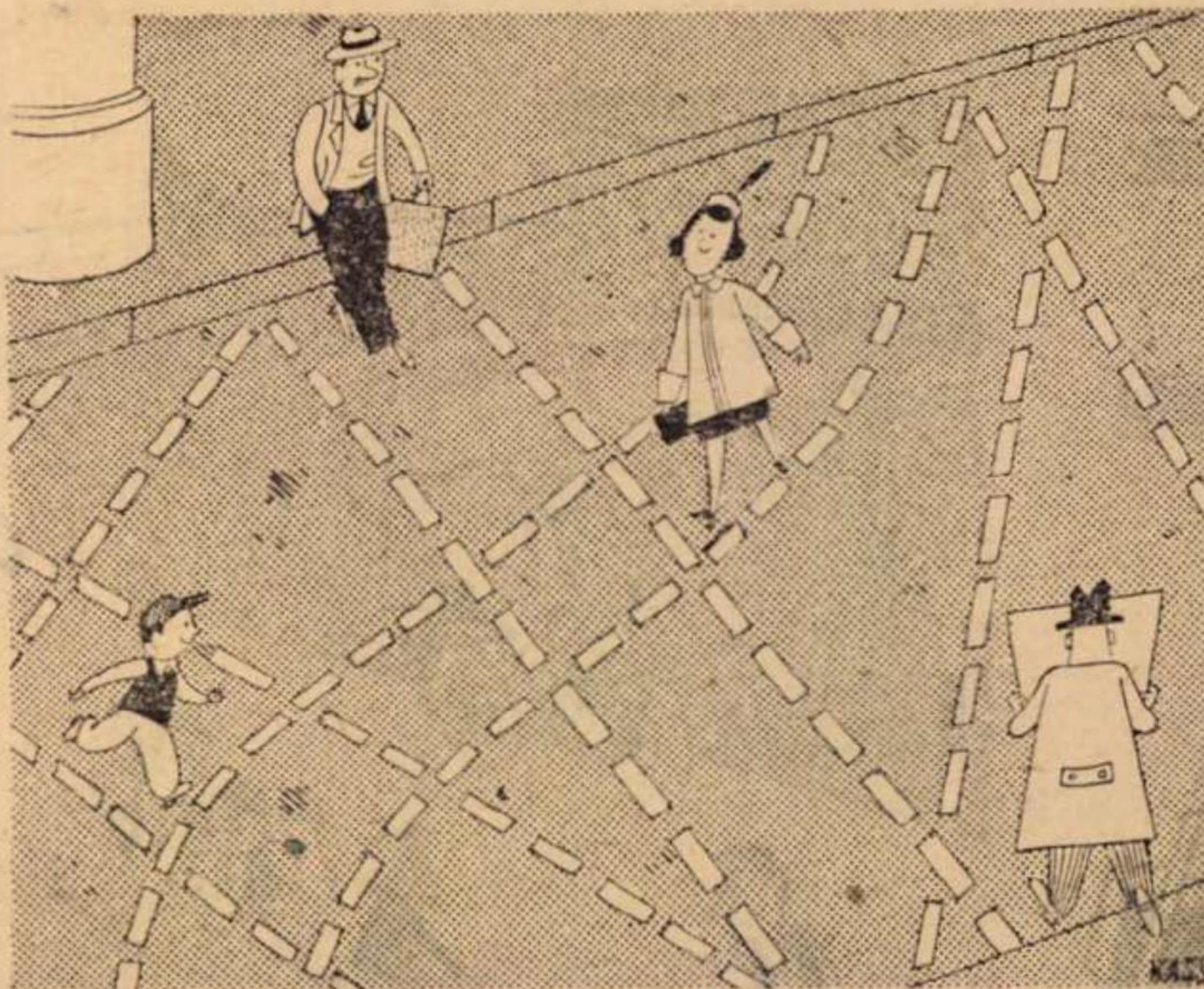
Budai Tibor

Ismeri Zsirosékat

— Nézd csak, Zsiros Zsiga megint felvette a legócskább ruháját, úgy látszik megy lesírni a beadását!

Hogyan képzelik egyesek a gyalog-átkelőhelyek kijelölését?

KISKABÁT

Azoknak a napoknak egyikén történt, amikor kegyetlenül fújt az áprilisi szél. Legénykedve, kiskabátban mentem át az úttesten a szemközti vendéglőbe. Arra gondoltam, hogy mindössze húsz lépés az egész út — átszaladok a kocsiúton és már ott is vagyok. Megtakarítom a kabát, a sál és a kalap felvételét.

Alig tettem azonban három lépést, Kisváradi, régi jóbarátom tárt karjaiba futottam. Elhangzott a szokásos „ezer éve nem láttalak", azután atyailag, az aggódás és a szemrehányás közös hangján folytatta:

— Kiskabátban! Ilyen időben!

— Csak ide akartam szembe… — kezdtem, de nem engedett szóhoz jutni.

— Egy lépést se lehet ilyen időben kabát, kalap nélkül tenni! Tüdőgyulladást akarsz?

— Dehogy akarok! Tudod, arra gondoltam, hogy húsz másodperc alatt átszaladok a járda másik oldalára. Ezért most el is búcsúzom tőled!

— Azt hiszed, hogy ezzel az átszaladással elintézted az ügyet? Idefigyelj! Forró tea, germicid, este priznic és forraltbor.

— Értem! Köszönöm a tanácsot, na, szervusz!

Elindultam, hogy a hátralévő tizenhét lépést megtegyem. Nagyon fáztam. Elkapta a karomat:

— Azt hiszed, hogy én csak úgy a levegőbe beszélek? Nemrég én is kiskabátban akartam átszaladni a trafikba. De aztán alaposan ráfizettem a legénykedésre. Három hétig nyomtam az ágyat. Pedig akkor nem is volt ilyen ronda idő, mint ma.

A kezemet nyújtottam:

— Ha nem haragszol, én megyek! Fázom!

Kacagni kezdett:

— Jól adod! Fázol! Te már nem fázol, te már meghűltél!

Ki akartam ragadni magam a karmaiból, de nem voltam elég gyors. Két kézzel tartott vissza és magyarázta:

— A tavaszi szeszélyes időjárás a legveszedelmesebb. Volt egy miskolci ismerősöm, aki ugyanúgy, mint te, kiskabátban ment ki az utcára. Most öt éve. Akkor is szélvihar volt. Máig is tüdőgyulladása van.

Kisváradi közel negyedóráig tartott vissza. Már dideregtem. Erőteljes mozdulattal kiszakítottam magam kezei közül és beszaladtam a vendéglőbe. Másnap 39 fokos lázzal ágynak dőltem. A beteglátogató elmondotta, hogy Kisváradi nagyon neheztel rám, mert jó tanácsokat adott, én meg se köszöntem, hanem udvariatlanul faképnél hagytam.

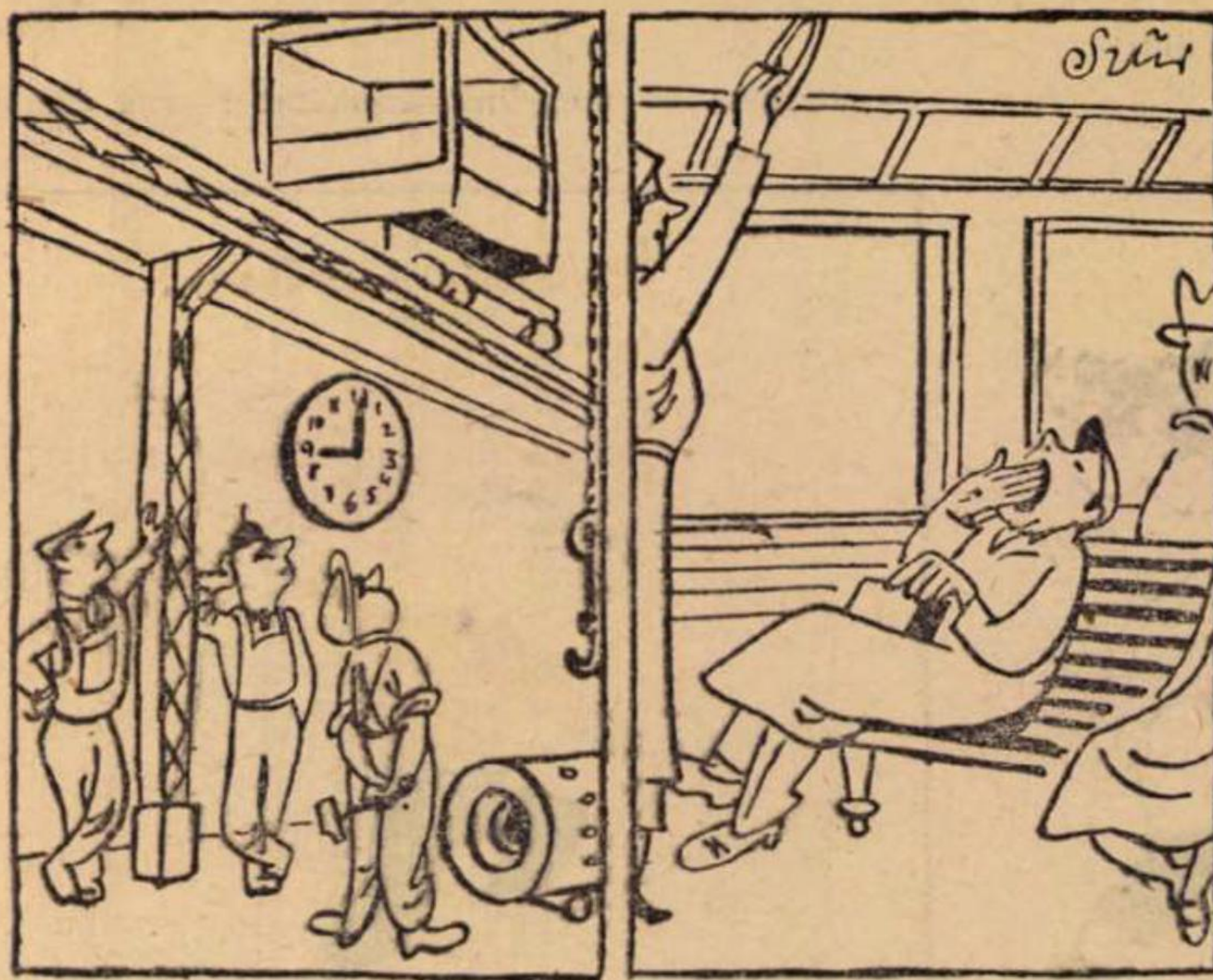
Palásti László

Sajnos, ez is előfordul

— Szaktársak, átadom az új mosdóhelyiséget. A csapok a falban vannak, a vizet azonban egyelőre a tetőn át kapják.

„Álló idő"

Miért állnak ezek a szakik?

Mert a darus még a villamoson ül!

Bosszú

Már régóta bosszút forralok a számtantanárom ellen. Mikor kijártam az iskolát, valami olyasmit gondoltam magamban: „na, megállj, megállj Pusztai tanár úr, fogsz te még tisztelettel nézni rám, a te bükkfafejű tanítványodra! Fogod te még ezt mondani: nahát, ki hitte volna, hogy ebből a haszontalanból lesz valaki…" Égtem a vágytól, hogy valami olyasmit műveljek, amivel ezt a mindig szigorú, merev Pusztai tanár urat végre-végre meghódíthatom, ráüt a vállamra majd, s szól: „Jól van, te hóhányó! Hát mégsem vagy olyan mafla, mint amilyennek gondoltalak!"

Pusztai tanár úr mindig olyankor hívott felelni, mikor történetesen nem figyeltem oda, hanem lányokon járt az eszem, mindig akkor nézte meg a füzetemet, amikor nem volt kész a házifeladatom. Soha nem tudtam tisztességesen megfelelni a kérdéseire. De jó lett volna ezeket megtorolni! Már kisdiák koromban estéként elalvás előtt kigondoltam mindenfélét, például azt, hogy idővel majd király leszek, egy ország teljhatalmú ura, nyolclovas hintón és alabárdos fogdmegek kíséretében az udvarba hozatom őt és kijelentem neki, hogy az élete a kezemben van, ámde ne tartson haragomtól, borítsunk fátyolt a múltra. Sietve alapítani fogok majd egy tartományt, Pusztai tanár urat kinevezem konzullá, a tartomány főterére pedig matematikai levezetésekkel telerótt ércoszlopot emeltetek, barátságunk örök emlékére. Erre biztos megolvadna a tanár úr kőszíve, s valahányszor rámgondolna, könnycsepp gördülne le a szeme sarkából. Később rájöttem, hogy király nem lesz belőlem, kifundáltam valami mást: megnövök, megnősülök, gyermekemet már pólyás korában megtanítom az egyszeregyre, s míg más gyerek a játszótéren lődörög, az enyém otthon fog ülni és logarléccel bajlódik majd, végül is híres matematikus válik belőle, aki rendkívül bonyolult képleteket talál ki a tanulóifjúság bosszantására. Ekkor meghívom vendégségbe Pusztai tanár urat, aki mit sem sejt. Vacsora után a fiam néhány kérdést fog feltenni neki. Persze, olyanokat, amikre nem lehet válaszolni! Hebeg-habog, irtózatosan leég. Ő látni fogja, hogy én látom a zavarát, de gyorsan úgy teszek, mintha nem akarnám észrevenni. Ez a tapintatosság rettentően fog neki imponálni és nagy lelkiismeretfurdalása lesz, hogy egyszer intőt adott háromnegyedévben.

Szerettem volna neki legalább egyszer az életben megfelelni. Mosolyogva fogadni a kérdéseit, könnyedén, félvállról válaszolni neki és szavaimmal széttörni a rólam alkotott szigorú véleményét, elkápráztatni, bebizonyítani neki, hogy mégsem vagyok olyan utolsó ember, mint amilyennek gondol és amilyennek feltüntettek a hajdani szekundás számtandolgozataim. De hát remélhet ilyet az ember? Pusztai tanár úr csak Gauss tételeit kérdezheti.

A napokban sikerült! Találkoztam vele az utcán, már messziről elhatároztam, hogy magabiztosan és nagyvonalúan fogok köszönni neki, de aztán ebből nem lett semmi. Amikor ránéztem, csak dadogva, remegő hangon tudtam kimondani a „jóestét, tanár úr"-at. Rámnézett. Az arcán láttam, hogy írhatok én cikket, verset, eposzt a legnehezebb versformákban, őt nem tudom levenni a lábáról. De egyszerre… A tanár úr váratlan érdeklődéssel nézett rám és így szólt: „Te vagy az, fiam? De jó, hogy találkozunk. Kérdeznék tőled valamit! Mondd csak, merre van a Pintyőke utca?" És tudtam! Tudtam, igen, tudtam, fürgén, készségesen és okosan megmagyaráztam, merre menjen. Megenyhülten nézett rám és elindult. Én pedig fütyürészni kezdtem. Soha nem voltam ilyen boldog…

Csanádi Ákos

Kulturfront

Darvas Szilárd:

KÉT BOLDOG ASSZONY

Bizony, van már húsz éve, hogy a két süldő lányka, Éva és Böske rózsás álmokat szövögettek a jövőről. Különösképpen a szerelemről és az eljövendő férjről beszélgettek, ami, belátom, fiatal lányoknál elég szokatlan dolog, de az én hőseim sohasem sematikusak.

— Bohém ember legyen — mondta Évi a semmibe meresztve nagy barna szemeit. — Bohém ember legyen, költő, szobrász vagy efféle... Szeressen, egy pillanatig se legyek nyűg a nyakán. Legyen fantáziája, ne nyugodjék bele, hogy a világ olyan, amilyen, törjön mindig valami szebbre, újra, legyenek indulatai... Híres ember legyen és szeresse az italt, ha a kedve úgy hozza, mert már megfigyeltem, hogy akik nem isznak, unalmas emberek és izzad a tenyerük. Egyszóval egyéniség legyen...

Elhallgatott, s csak kis szünet után tette hozzá:

— Azt hiszem, ilyen embernek nagyszerű társa tudnék lenni...

Böske lassan ingatta a fejét:

— Nem szeretem a bohémeket — mondta. — Lehet, hogy színes emberek, de megbízhatatlanok, Gondolj a trombitásra itt a házban, minden héten elissza a fizetését és azzal érvel, hogy egy művészt nem lehet rabigában tartani. Nem, én egyszerű, de megbízható emberről álmodom, iparos vagy kistisztviselő legyen. Amiről te beszélsz: fantázia meg színesség, csak pokol egy asszony életében. Az én férjemet senki ne csodálja, mert könnyen elcsodálják tőlem, mondják csak rá, hogy szürke, de az enyém maradjon. Pontosan menjen a munkahelyére és pontosan jöjjön haza és ne igyon, mert szép, okos és erős gyereket akarok tőle...

*

— Boldog vagy? — kérdezte pontosan húsz év múlva, vagyis a napokban Böske Évától, amikor véletlenül összetalálkoztak és mindent tudni akart, mert tíz éve nem látták egymást.

— Nagyon! — lelkendezett Éva.

— Megkaptad a magad bohém emberét? — mosolygott szelíden a réglátott barátnő.

— De meg ám! Hajaj, mekkorákat mulatunk együtt! Néha persze külön is mulat, de annyi baj legyen. Joga van hozzá, nem mindennapi ember. Aki oroszlánvadászhoz megy feleségül, nem kívánhatja, hogy a férje naponta megölje a maga két oroszlánját és ebédre pontosan otthon legyen.

Böske elbámult.

— Oroszlánvadászhoz mentél feleségül?

— Te buta, azt csak a hasonlat kedvéért mondtam. Híres embernek sokat el kell nézni. Ha elfogadom, hogy mellette vagyok, amikor jobbról-balról fényképezik, azt is tudomásul kell vennem, hogy néha-néha bizony kimarad. Nem baj. Ha nem lepődöm meg azon, hogy naponta új ötletekkel lepi meg az embereket, máson sem szabad meglepődnöm...

— De hát micsoda tulajdonképpen a férjed?

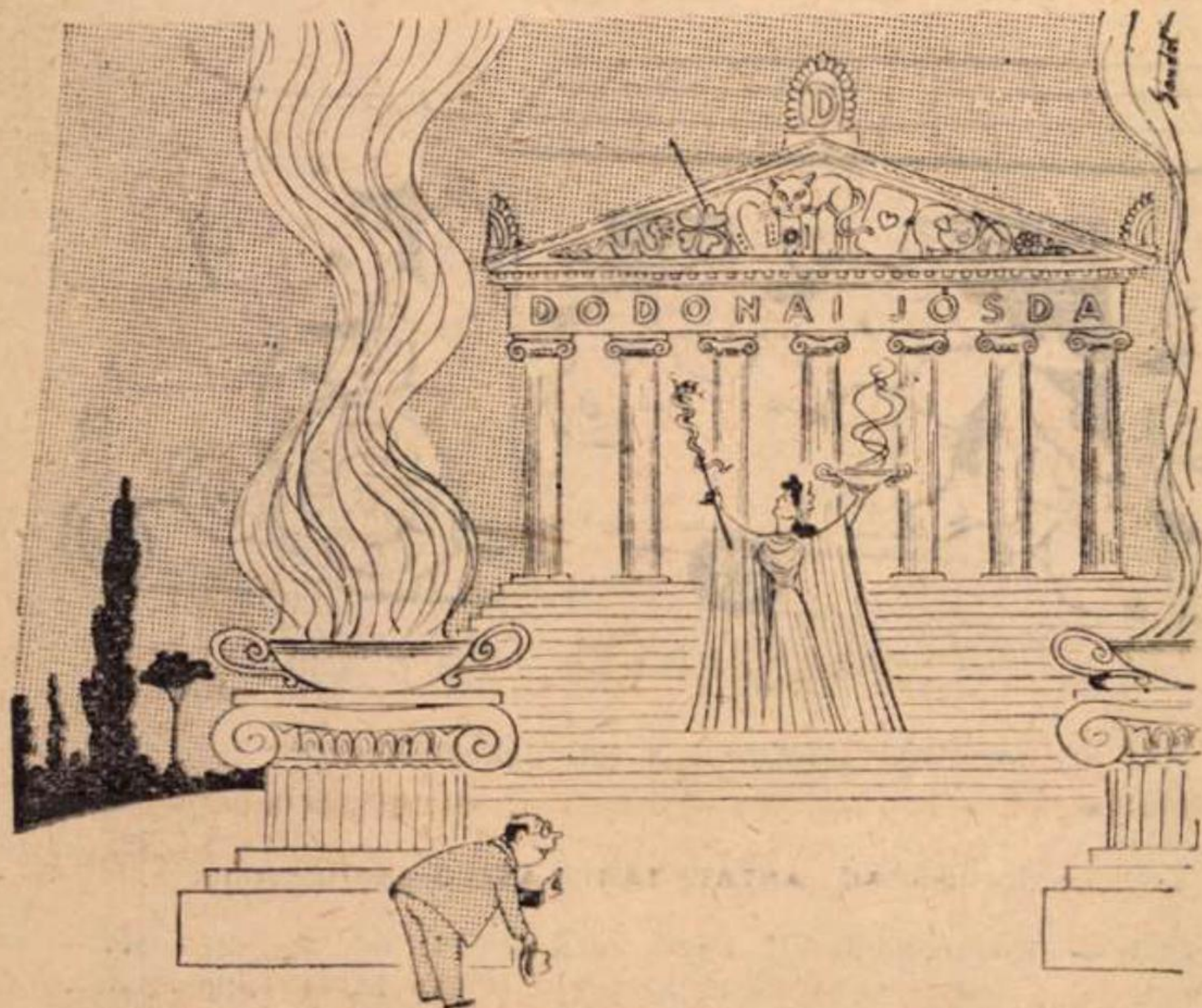
— Persze, én szamár, itt kellett volna kezdenem! Hát Sümegi! A híres Sümegi! A négyszeres sztahanovista vasesztergályos! Csak hallottál már róla És én vagyok a Sümeginé. Bizony!

Böske elérzékenyülten ölelte meg barátnőjét.

— Gratulálok, Évikém! Nem is hiszed, milyen boldog vagyok, hogy így sikerült neked. De én sem panaszkodhatom... Feri, tudod, a férjem, az a bizonyos mintaférj, aki a magamfajta egyszerű asszonynak való. Ugy, ahogy elképzeltem, pontosan jár haza, más talán unalmasnak találná őt, de én pont így szeretem. Nincsenek meglepő ötletei, de nem is kell félnem, hogy megcsal, két gyönyörű gyerekünk van... hidd el, szívem, a magamfajta szolid asszonynak csak íróhoz szabad feleségül mennie...

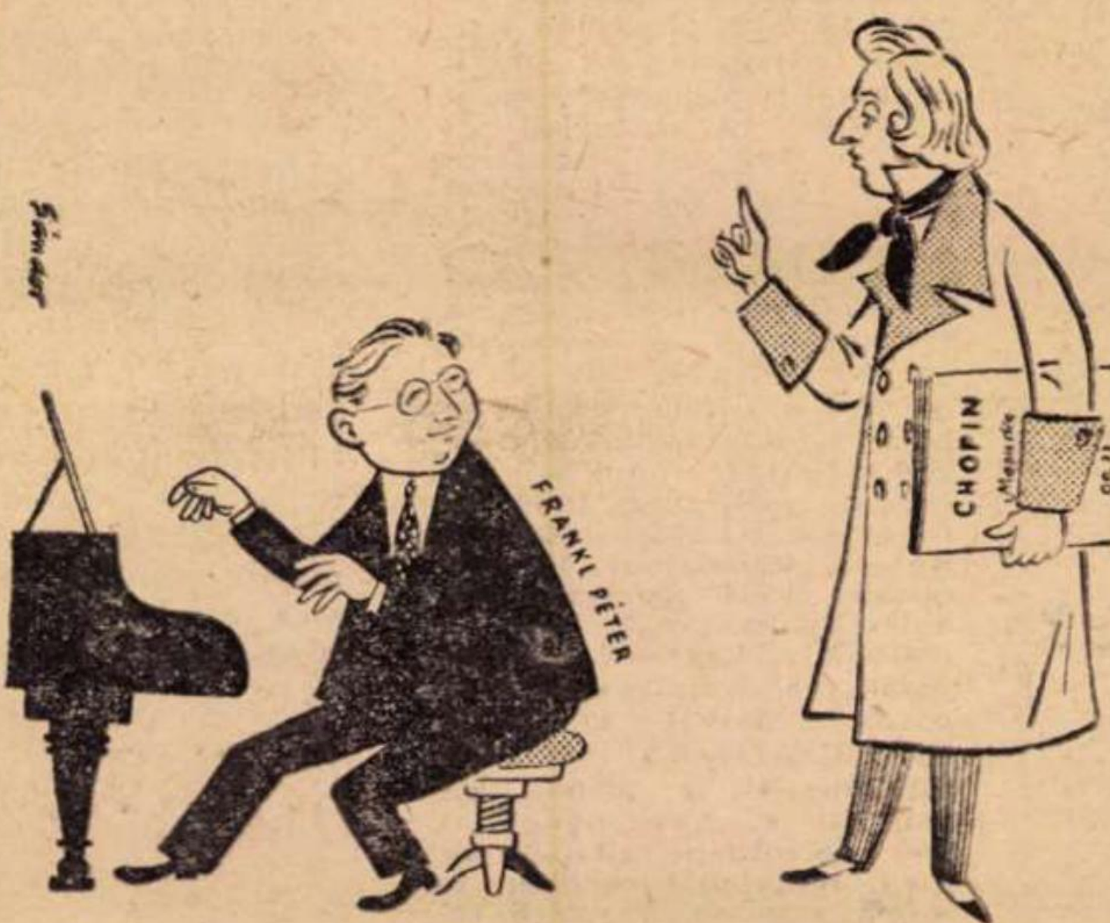
Már kifogyott belőlük

— ... Jónapot, asszonytárs, kritikus vagyok, néhány dodonai kifejezésért jöttem...

Szép az erkölcsi siker, de...

(A Chopin-verseny helyezettjeinek nevetségesen csekély fellépti díjakat kínál az O.szágos Filharmónia.)

— Aztán, fiam, nehogy aprópénzre váltsd fel a tehetségedet!

— Beszéljen, mester, a Filharmóniával, hogy többet fizessen...

OPTIKUS, MŰÍZLÉSSEL

— Nem jó ez az üveg! Még a szembenlévő képkiállítást se látom...

— Örüljön neki!

Késve jelennek meg az irodalmi vitacikkek

— Jól odamondtak neked! Remélem, válaszolsz?

— Már válaszoltam is. Olvasd majd el az Irodalmi Ujság jövő augusztusi számát...

Beteg költő otthonában

(Egy fiatal költőnek az SZTK nem akart táppénzt fizetni, mert a betegágyban verset írt.)

A muzsa: Kijöhetek már? Elmentek az ellenőrök?

Akiknek szívesen tapsolunk

Darvas Ivánnak, a „Dulszka asszony erkölcsei"-ben.

(Edma rajza)

Folyik a készülődés a fiatalok kulturális seregszemléjére

— Nézd csak a szemtelen állatját! Nem az asztalra ül!

— Nem baj, mama, legalább beleélem magam a vers hangulatába. Az „Anyám tyúkjával" indulok a versenyen...

Egy porigsújtott drámaíró legalázatosabb

kérvénye

Körner egyháztanácsos családja nagymosásügyi nőbizottságának, Loschwitzban*

Fejem süket s ólomnehéz,
Bagó sincsen pipámba,
Gyomrom korog — ó nézz le, nézz,
Nagy ég! — tragédiámra.

A tollszárammal böködök
A rossz papír-halomba,
Facsarsz-e kedvet, örömöt
A szívből, hogyha tompa?

Tüzes verset megdermedett
Ujjakkal, mond, ki írna?
Küldj, Phöbus, egy csöpp meleget,
Ha bánt az irka-firka.

Szobám előtt a konyhalány
Ép szennyest sulykol, áztat,
S a vers velem szárnyas lován
Fülöp királyhoz vágtat.

Egy pillanat se múlt talán,
Hogy szélsebesen szálltunk,
S Fülöp királynak udvarán,
Madridban már megálltunk.

Az oszlopok közt átfutok
És íme — ép azt hallom,
Eboli hercegnő susog
Fojtott, szerelmes hangon.

A herceg kebelére dűl
S a szenvedélye rázza,
Don Carlos arcán bánat ül,
Övén a mámor láza.

S szemén győztes láng integet
S már hallom — poklok atyja!
Mit hallok? — hogy az ingeket
A lány ép rázogatja.

Ó, hol van már a herceg és
A hercegnő s az álmok?
Ördög vigye a verselést,
Ha nagymosást csináltok.

Benyujtja: F. SCHILLER,
családi- és háztartási költő, a mosókonyha siralmas tőszomszédságából.

1785. nyara.

Fordította: Vámosi Pál.

* Friedrich Schiller (1759—1805), a világirodalom egyik legjelentősebb költője és drámaírója. Halálának 150. évfordulója alkalmából közöljük ezt a verset.

Raktár, hulladéktelep *vagy — lakóház?*

Nagy raktárházak, hulladéktelepek terpeszkednek a főváros kellős közepén a lakások, üzletek, fodrász, szabó és cipészműhelyek helyén. Fura, ésszerűtlen, kellemetlen, hangos és szagos ez a megoldás.

Milyen is lehet egy raktárosított vagy hulladéktelepesített házban lakni?

Egy nyugtalan lakóhoz

Éjszakai műszak után hazatérsz O utcai lakásodba. Kinyitod szobád udvarra nyíló ablakát. Vajon mit hoz a lágy tavaszi szellő? Talán bokrok, virágok kellemes, szivet-lelket üdítő illatát?

Ó, nem! Bűzt. Rothadó ládák és elrothadt szalma szagát. Mert itt, Budapest közepén, az Ó-utca 4. számú ház udvarán rothasztja — nyilván a takarékosság szent nevében — jénai üvegekkel és az üvegek közt szalmával telt ládáit az Orvosi Műszer- és Fogászati Cikkek Kereskedelmi Vállalat.

Nyughatnál? Nyugodt lehetsz, hogy felébresztenek.

Bumm-reccs... — nyitogatják fürge kezek baltával a ládák tetejét az udvaron.

Csrrr... csrrr — csörömpöl a törött üveg, amint a szemétbe hordják a ládák tartalmát.

— *Hó-rukk! Vigyázz! Lassabban a keservit!...* — Ujabb ládákat hoznak. Aztán egy kis ideig csend.

Aludj szépen. Álmodd, hogy a műszerkereskedelmi vállalat elköltözött, s immár nem e ház udvarán töri apróra jénai üvegeit.

Álmodj csak, amíg egy újabb szállítmány nem érkezik. Akkor aztán keserűn ráébredsz arra, hogy lakótársaiddal együtt csak albérlő vagy — a főbérlő tulajdonképpen a műszerkereskedelmi vállalat. Mert az önköltség csökkentése megköveteli, hogy a város széléről, a teherpályaudvarokról feltétlenül ide szállítsák az árut, s később innen vigyék ugyanoda vissza. Mit is csinálna enélkül a TEFU?...

Nyugodj hát bele, s ha idegeid már nem bírják, költözz ki talán te a város szélére...

Háború a Dessewffy utcában

A bizonytalan eredetű hulladékokból kiválogatott papír átható szagát felettébb kedvelhetik a patkányok, mert seregestől tanyáznak a Dessewffy utca 6. számú házban, a Papírhulladékválogató Vállalat 3-as számú telepén.

Milyenek is az emberek! Sehogy sem akarnak összeférni e vállalattal és patkányaival. Folyton áskálódnak ellenük, s ki akarják őket túrni meghitt otthonukból. Még a tanácshoz is fordultak emiatt. Micsoda elvetemült fúrás!

Egyszóval megindult a harc. Először csak levélpapíron.

„*Telepükön patkányok tanyáznak...*“ — így az Ingatlankezelő Vállalat.

„*Tekintettel arra, hogy az Önök véleménye telepünk véleményétől eltér, helyesnek tartanánk, ha a telep patkányhelyzetéről a telep vezetőjével egyetértésben közösen győződnének meg*“ — emígy a válogató vállalat, s a válaszhoz még hozzáteszi: „*Vállalatunk abban az esetben hajlandó a patkányirtás költségét magára vállalni, amennyiben Önök bebizonyítják, hogy a Dessewffy utca 6. számú házban Önök által állítólagosan észlelt patkányok kizárólagos keletkezési helye és szaporodási oka a 3-as számú válogatótelepünk.*“

Ez már döfi! Kutasson az Ingatlankezelő a Dessewffy utcai patkányok származása után.

Az Ingatlankezelő azonban nem ment lépre. Megkezdődött az irtóhadjárat. Azt azonban a környék lakói széltében-hosszában beszélik, hogy a rafinált pesti patkányok ellen nehéz a harc. Megfigyelték: az egyik patkány lenyelte ugyan a mérgezett szalonnát, de semmi baja, vígan ficánkolt tovább. Értesülésünk szerint a Dessewffy utca 6. számú ház patkányai és egyéb rágcsálói nagygyűlésen határozták el, hogy az utolsó leheletükig kitartanak, s élve ebből a házból nem távoznak. Ezekután mindenki megértheti, hogy a Papírhulladékválogató Vállalat 3. számú telepe sem költözhet ki hulladékpapírjaival a város szélére, ahol nem zavarná a lakosságot. Mert ugyan min lakmároznának akkor a szegény Dessewffy utcai patkányok?

Gallé Tibor

A hitelt érdemlő bizonyíték

Gyöngyi Lászlóné 1915 márciusában Budapest székesfőváros szolgálatába lépett. 1919-ben azonban baloldali magatartása miatt szolgálati viszonyát megszüntették. A szolgálati viszony 1945-ig szünetelt. Akkor Gyöngyi Lászlónét rehabilitálták. Az 1919-től 1945-ig eltelt éveket, mint szolgálati éveket elismerték és Gyöngyinét ismét a székesfőváros alkalmazásába vették. 1947-ben áthelyezték a főváros kezelésében működő Irodalmi Intézethez, majd amikor az intézet megszűnt, 1949 júniusában a Fővárosi Díszítő Községi Vállalathoz. Itt dolgozott 1954 decemberéig, akkor nyugdíjazták.

Gyöngyi Lászlóné nyugdíjának megállapítása céljából összes irataival az SZTK nyugdíjosztályára ment. Ott áttekintették a bemutatott iratokat és havi nyugdíját 563 forintban állapították meg. Nagyjából rendben is volna a dolog, ha az SZTK nyugdíjosztálya nem von le kerek két esztendőt Gyöngyiné szolgálati idejéből a következő indoklással:

„Az 1947. VII. 1-től, 1949. VI. 30-ig terjedő időt a szolgálati időbe beszámítani nem lehetett, mert abban az időben fennállt munkaviszonyát hitelt érdemlően nem igazolta.“

Gyöngyiné nem értette, mit jelent az indoklás e kitétele: „hitelt érdemlő“. Ő ugyanis a következő iratokkal igazolta a „kérdéses időpontban fennállt munkaviszonyát“:

Vázsonyi Endre, az Irodalmi Intézet (ahol a kérdéses időpontban dolgozott) volt vezetője, két tanú előtt, büntetőjogi felelőssége tudatában igazolta, hogy Gyöngyi Lászlóné az Irodalmi Intézet munkatársa volt. Csatolt egy hivatalos iratot,

melynek értelmében őt 1947-ben az Irodalmi Intézethez helyezték, Bechtler, akkori alpolgármester aláírásával, s egy másik hasonló iratot Simon, a másik alpolgármester aláírásával. Csatolt végül egy bélyeggel, pecséttel ellátott igazolványt, amely szerint Gyöngyiné az Irodalmi Intézet főtisztviselője volt.

Az SZTK illetékes osztályán folytatott tanulságos beszélgetésből kiderült: jó, jó, azt valahogy csak elhiszik Gyöngyinének, hogy az Irodalmi Intézetnél dolgozott, de vajon létezett-e egyáltalán az intézet? Ez az, amit nem láttak hitelt érdemlően bizonyítottnak.

Mit tehetett Gyöngyiné? Megpróbálta bizonyítani az Irodalmi Intézet hajdanvolt létezését. Mindez a mai napig nem sikerült. Az intézet jogutódja ugyanis a Franklin volt, amely megszűnt, ennek jogutódja a Szépirodalmi Könyvkiadó, ott azonban nincsenek az Irodalmi Intézetre vonatkozó iratok. Járt a Fővárosi Levéltárnál, innen a XI. ügyosztályra küldték, majd az igazgatási osztályra. Iratokat nem találtak, vagy találtak, de kiadmányozási joguk nem volt, tanácsokkal azonban bőven ellátták mindenütt.

Gyöngyiné esetében csekély összegről van szó. Vele együtt azonban vagy harmincan dolgoztak az Irodalmi Intézetnél, amelynek létezése „hitelt érdemlő módon nem nyert bizonyítást“, de amelynek kiadásában megjelent könyvek még mindig forgalomban vannak. Gyöngyiné hajdani munkatársai is előbb-utóbb nyugdíjjogosultak lesznek. Vannak közöttük olyanok is, akiknek nyugdíjjogosultsága két évvel hamarabb következik be, ha az Irodalmi Intézet egykori létezését elfogadják. Vajon újra kezdhetik ők is a hónapokig tartó bizonyítási eljárásokat? Vagy... talán az SZTK illetékes osztályán valaki végre megtörik a bizonyítékok súlya alatt és elfogadja azokat hitelt érdemlőnek?

PONGRÁCZ ZSUZSA

Expressz levél

Április 8-án délelőtt a Szolnoki Városi Tanács tervosztályának szobájából kiszólt valaki:

— János bácsi, el kellene vinni egy expressz levelet a postára.

János bácsi elvitte a levelet. Még aznap továbbították is Budapestre, de előbb egy bélyegzőt nyomtak rá.

A pesti 4-es postahivatalnál még egy bélyegzőt ütöttek a levélre. Aztán nem tudni miért, elküldték a 62-es postahivatalba, ahol két nap elteltével megkapta a harmadik bélyegzőt,

Ilyen messziről jött levélnek igazán csak egy ugrás volt innen a 70. postahivatal, ahol a kétnapos pihenő és egy negyedik pecsét várta.

Április 13-án délben, tehát öt nap múlva, a kézbesítő lihegve és izzadva, soronkívül kézbesítette a levelet a Filmtechnikai Vállalatnak, hiszen expressz küldték, biztosan nagyon fontos!

G. I.

Ludas Matyi elintézte

A „Több rá sem fért volna“ című közlemény a Mértékutáni Cipőkészítő Vállalat Lenin körúti helyiségének rossz szövegű cégtáblájával foglalkozott. A bírálat helytálló volt, ezért utasítottam a trösztöt, hogy a táblát cseréltesse ki.

Fővárosi Tan. Ip. Oszt.
László György oszt. v. h.

★

A 4-es számú Teherfuvarozási Vállalat az illetéktelenül beszedett fuvardíjtöbbletet — 370 forintot — visszafizette. Köszönöm!

Lányi György
Szentes

★

A „Sakk — ló nélkül“ címen megjelent panaszom elintéződött. A hiányos sakkkészletet kicserélték.

Tóth Teréz
Budapest

★

Közbenjárásukra az 1954 augusztusától tévesen levont gyermektelenségi adót visszafizették.

Papp Imre
Budapest

Megy a számla vándorútra...

A kemencei tanács megbízásából a múlt év novemberében megcsináltam a bikaistálló jászolát és egyéb munkákat is elvégeztem. A munka elvégzésével az 500 forintos számlát benyújtottam a helyi tanácshoz, amely a számlát jóváhagyta, aláírta és továbbította a szobi járási tanács illetékes osztályára. Ez év márciusában — miután hiába vártam a pénzt — elmentem személyesen a szobi járási tanácshoz, ahol azt a felvilágosítást kaptam az állatforgalmi osztály főnökétől, hogy a számlát még decemer 6-án felküldték a megyéhez. Örülök neki, hogy a számlámat olyan nagy becsben tartják, ide-oda utaztatják, de annak sokkal jobban örülnék, ha jól végzett munkám ellenértékét minél előbb megkapnám.

Kalácska János
Kemence

„Átalmennénk mi a Dunán a ladikon“

éneklik dolgozóink a sztálinvárosi dunaparton, de hiába, mert a Dunai Rév Vállalat nem biztosítja részükre az átkelést, mivel nem javították meg idejében a motorokat. Márciusban a révészek már csak kölcsönmotorral dolgozhattak, de ez is felmondta a szolgálatot. Mindig tudtuk, hogy a motorok javítási ideje hosszabb még a Dunánál is, és így azt is tudtuk: az átkeléssel még sokáig bajok lesznek. Arra viszont nem gondoltunk, hogy a közlekedés március 31. óta bizonytalan időre teljesen lehetetlenné válik.

Jó lenne, ha a Dunai Rév Vállalat vezetői eljönnének a csabonyi erdőbe, amelynek szélén és a Duna partján várnák azt az időt, amíg a biztonságos és rendszeres átkelés megindul. Akkor talán gyorsabban intézkednének! És jó lenne az is, ha a rév-vállalat dolgozói segítenék a mi dolgozóinkat abban, hogy munkahelyükre biztonságosan és gyorsan eljuthassanak. De nemcsak mi kérjük, hanem a vásárolni szándékozók is, akik nem óhajtanak Szalkszentmártonból és környékéről Pestre utazni, hanem Sztálinvárosban szeretnének vásárolni. Ezt pedig csak a dunai motorosjárat biztosíthatná.

Gubacsi Gyula
Sztálinváros, 25/1.
Gyárép. V.

Motorjavítás, vagy festményvásárlás?

Aki azt hiszi, hogy a jó házassághoz elég a menyasszony, a vőlegény és az anyakönyvvezető, az — téved. A salgótarjáni városi tanácsnál hosszas töprengés után rájöttek arra, hogy mindez kevés a boldogsághoz és hogy az ifjú párok családi öröme teljes legyen, a házasságkötőterem falát egy festménnyel kívánták díszíteni. Ehhez mindenekelőtt pénz kellett, de a Nemzeti Bank illetékes fiókja — ahol még nem ismerték fel a festmény és a szerencsés anyakönyvi bejegyzés közötti szoros összefüggést, szükségtelennek látta a házasságterembe nem illő kép megvásárlását, — kifizetését megtagadta.

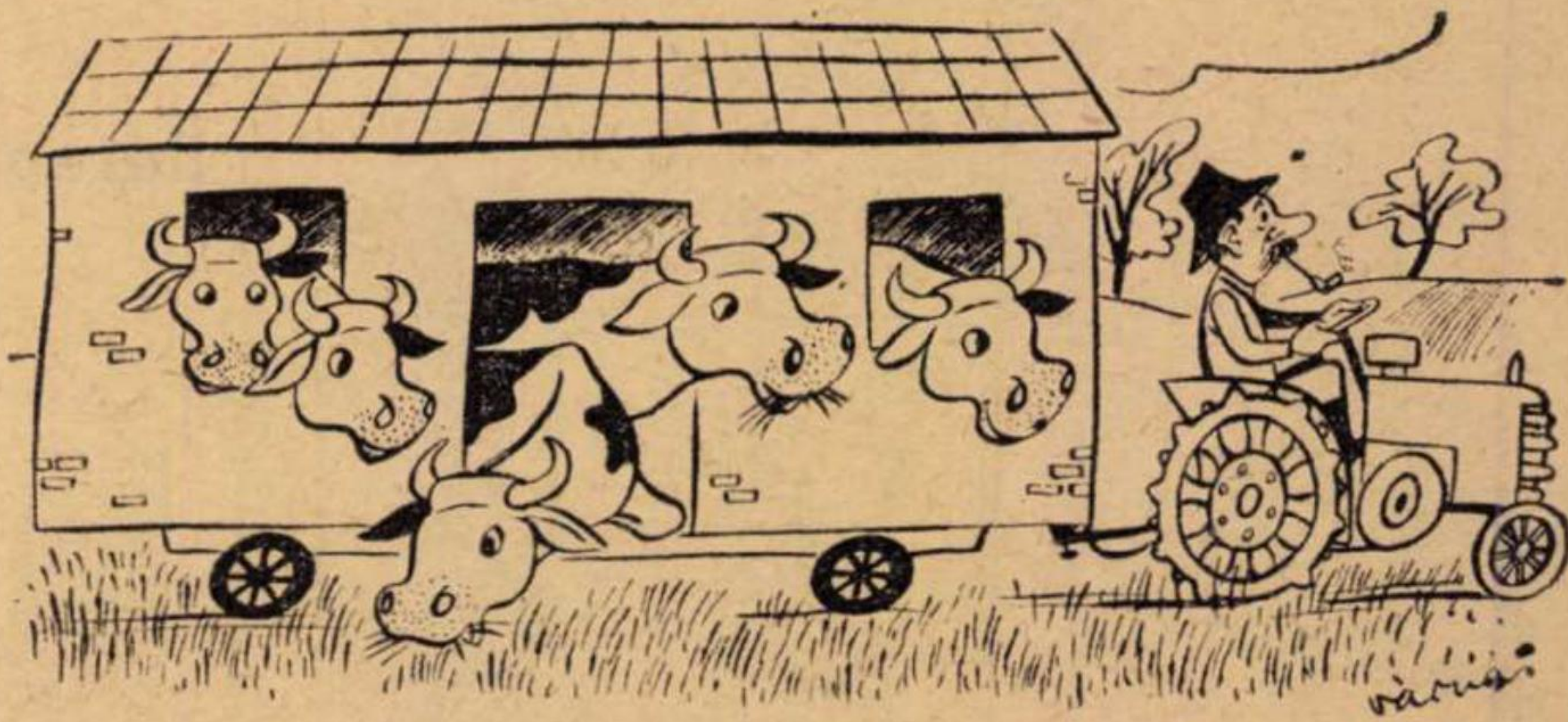
Furcsa dolog, de ugyanebben az időben, ugyancsak Salgótarjánban az ott székelő Nógrád megyei tanács is hasonló súlyos „festményhiányban“ szenvedett. Hogy ők is a házasságkötés széppététele, vagy a jobb tojásbegyűjtés, esetleg kereskedelmi hálózatfejlesztés érdekében szánták rá magukat a festményvásárlásra, azt nem tudjuk. Egy biztos: nagyon nagy szükségük lehetett rá, mert még a pénzügyi szervek félrevezetésétől sem riadtak vissza a kép árának megszerzése érdekében.

Közel 2000 forintot akartak a Magyar Nemzeti Bank 213-as fiókján keresztül átutalni Horváth József ceglédi lakos nevére motorkerékpárok javításáért. A bankfiók dolgozóinak feltűnt, hogy a tanács miért Cegléden javíttatja motorkerékpárjait és miért nem helyi Vegyesipari Vállalatnál? Ekkor derült ki, hogy a motorjavítás csak ürügy volt a körülbelül 2000 forintos összeg átutalására. A megyei tanács ugyanis festményt rendelt magánosoknál és ennek kifizetéséről volt szó.

Vajon mi lehet a Nógrád megyei nagy festményvásárlási kampány mögött? Mindenesetre jó lenne, ha — addig is, amíg a kérdést tisztázzák, — a Nógrád megyei tanács szervei takarékossabban bánnának az állam pénzével.

B. T.

A lusta tehenész

Aki így szeretné sétáltatni a teheneket.

LUDAS MATYI, Szerkeszti a szerkesztőbizottság **GÁDOR BÉLA** (főszerkesztő), **FÖLDES GYÖRGY** (felelős szerkesztő), **GÁSPÁR ANTAL, TABI LÁSZLÓ** (szerkesztő) **TONCZ TIBOR** (művészeti szerkesztő).

A kiadásért felel a Lapkiadó Vállalat Igazgatója. — Szerkesztőség: VII., Lenin körút 9—11. Telefon: 222—271, 221—233. — Kiadóhivatal VII. Lenin körút 9—11. Telefon: 221—285. Terjesztik: Budapesten a Főposta Hírlapterjesztő Üzeme, vidéken a helyi hírlapterjesztéssel foglalkozó postahivatalok. Előfizetés: a Posta Központi Hírlap Iroda Vállalatnál. Budapest, V., József nádor tér 1. távb.: 180—850. Negyedévi előfizetési díj: 8.40 Ft. Csekkszámlaszám: 5.170.

Szikra Lapnyomda, Budapest, VIII., Rökk Szilárd utca 6. — Felelős vezető: Kulcsár Mihály. — **Példányszám: 405 000.**

KÉZIRATOT NEM ŐRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.